

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ
КАФЕДРА АРХІТЕКТУРИ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до магістерської роботи
рівня вищої освіти «Магістр»

на тему: *Проблеми архітектурно-планувальних вирішень житлової
забудови приміських зон великих міст на прикладі м. Чернівці.*

Виконав:

студент VI курсу, групи Арх – 62

спеціальності

191 «Архітектура та містобудування»

Сенаторов Андрій Ігорович

(прізвище та ініціали)

керівник *Савчак Нестор Степанович*

(прізвище та ініціали)

Консультанти з розділів:

Науково-дослідний

_____

(підпис)

Савчак Н.М.

(прізвище та ініціали)

Охорона навколишнього

середовища

_____

(підпис)

Панас Н.Є

(прізвище та ініціали)

Дубляни – 2024 рік

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Факультет будівництва та архітектури
Кафедра архітектури
Рівень вищої освіти «Магістр»
Спеціальність 191 «Архітектура та містобудування»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри _____
«24» лютого 2023 року

ЗАВДАННЯ
на магістерську роботу

студенту

Сенаторову Андрію Ігоровичу
(прізвище, ім'я, по-батькові)

1. Тема роботи *Проблеми архітектурно-планувальних вирішень житлової забудови приміських зон великих міст на прикладі м. Чернівці.*

керівник роботи *Савчак Нестор Степанович, к.т.н., доцент*
(прізвище, ім'я, по-батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом університету від «17» лютого 2023 року № 32 / к-с

2. Строк подання студентом роботи: *22 січня 2024 року*

3. Вихідні дані до роботи:

містобудівна схема м. Чернівці, схеми об'єднаної територіальної громади, ілюстративні матеріали наукової літератури та інтернет-ресурсів, авторські фото архітектурних об'єктів, замальовки, обмірні креслення

4. Зміст пояснювальної записки:

Реферат

Зміст

Вступ (актуальність, мета, завдання, об'єкт, предмет, методика дослідження).

1. Стан проблеми, огляд літератури.

2. Комплексне дослідження особливостей архітектурно-планувальних вирішень житлової забудови приміських зон великих міст на прикладі м. Чернівці.

2.1. Зарубіжний досвід особливостей архітектурно-планувальних вирішень житлової забудови приміських зон великих міст на прикладі м. Чернівці.

2.2. Вітчизняний досвід особливостей архітектурно-планувальних вирішень житлової забудови приміських зон великих міст на прикладі м. Чернівці.

3. Проектні пропозиції.

4. Охорона навколишнього середовища.

Висновки та пропозиції

5. Перелік графічного матеріалу:

архітектурно-ілюстративні матеріали з дослідження задекларованої проблеми вітчизняного та зарубіжного досвіду, проектні багатоквартирного житлового будинку з об'єктами торгово-розважальної та ринкової інфраструктури.

6. Консультанти розділів проекту

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	<i>Савчак Н.С., доцент</i>		
2	<i>Савчак Н.С., доцент</i>		
3	<i>Савчак Н.С., доцент</i>		
4	<i>Панас Н.Є., доцент</i>		

7. Дата видачі завдання *24 лютого 2023 року*

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту	Строк виконання етапів проекту	Виконання
1	<i>Збір та опрацювання матеріалів для виконання магістерської роботи</i>	28.03.23	
2	<i>Підготовка та написання розділу з комплексного дослідження задекларованої проблеми</i>	12.06.23	
3	<i>Виконання ілюстративних та архітектурно-планувальних креслень</i>	24.08.23	
4	<i>Виконання проектних пропозицій</i>	18.10.22	
5	<i>Виконання розділу з охорони навколишнього середовища</i>	20.11.23	
6	<i>Оформлення ілюстративного матеріалу та пояснювальної записки</i>	22.01.24	

Студент _____
(підпис)

Сенаторов А.І.
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
(підпис)

Савчак Н.С.
(прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Магістерська робота на присвоєння освітнього ступеня «Магістр» – 77 сторінок текстової частини, ілюстративний матеріал на планшеті розмірами 10 м², 77 джерела літератури, 36 рисунків, 5 таблиць.

«Проблеми архітектурно-планувальних вирішень житлової забудови приміських зон великих міст на прикладі м. Чернівці». Сенаторов А.І. – Магістерська робота. Кафедра архітектури. Дубляни, Львівський НУП, 2024 р.

Проведено аналіз сучасного стану архітектурно-планувальних вирішень житлової забудови приміських зон великих міст України та Європи.

Досліджено публікації вітчизняних та зарубіжних досліджень розвитку приміських зон великих міст та архітектурно-планувальних вирішень житлової забудови.

Виявлено, що житлова забудова приміських зон великих міст розвивається по іншому, ніж житлова забудова більш віддалених сільських населених пунктів та житлова забудова міст.

Пропонується використання архітектурно-планувальних вирішень житлової забудови з врахуванням оптимальних площ житлових квартир, економічно обґрунтованих конструктивних рішень, сучасних вирішень інженерних мереж та комунікацій, економічної доцільності використання земельних ділянок.

Особлива увага приділяється доступності маломобільних груп населення, забезпеченню захисними спорудами цивільного захисту, використанню підземного простору для організації паркінгу, дотримання протипожежних і санітарно-гігієнічних вимог державних будівельних норм, оптимізації впливу на існуючий екологічний стан даної території.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ I СТАН ПРОБЛЕМИ, ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ.....	9
РОЗДІЛ II КОМПЛЕКСНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНИХ ВИРІШЕНЬ ЖИТЛОВОЇ ЗАБУДОВИ ПРИМІСЬКИХ ЗОН ВЕЛИКИХ МІСТ	13
2.1 Зарубіжний досвід архітектурно-планувальних вирішень житлової забудови приміських зон великих міст.....	13
2.2 Вітчизняний досвід архітектурно-планувальних вирішень житлової забудови приміських зон великих міст.....	17
2.2.1 Аналіз розміщення села Годилів в приміській зоні м. Чернівці, Чернівецької області.....	28
2.2.2 Чернівці як адміністративний, політичний і релігійний центр Чернівецької області.....	32
2.3 Правовий режим приміських зон.....	42
РОЗДІЛ III ПРОЕКТНІ ПРОПОЗИЦІЇ.....	43
РОЗДІЛ IV ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	58
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	70

ВСТУП

Сільські населенні пункти розвиваються по-різному. Не можна прирівнювати село, що межує із великим містом та село, яке знаходиться далеко від міст, транспортних шляхів, тощо.

Сільські населенні пункти, що розташовані поблизу великих міст, формують приміські зони. Розвиток таких приміських зон відбувається кардинально по-іншому шляху, ніж села, що віддалені. Сільські населенні пункти в приміських зонах є привабливими для людей, котрі шукають затишок, притаманний сільському життю, але при цьому прагнуть залишатись в доступності до міста з його розвинутою інфраструктурою.

Але і ця ситуація змінюється, коли в місті поступово закінчуються землі, придатні для багатоквартирного будівництва. Забудовники, які спеціалізуються на будівництві багатоквартирних будинків починають звертати увагу на приміські зони, тобто на ті сільські поселення, які межують з містом та можуть бути легко інтегровані в діючу інфраструктуру даних міст. Відповідно і бажаючих купити квартиру в приміській зоні за ціною нижче ніж квартира в місті теж збільшується. Але важливо розуміти, що цей процес відбувається лише в тих містах, що розвиваються та збільшуються, де проходять активно процеси урбанізації та субурбанізації.

Урбанізація вказує на зростання важливості міст у розвитку суспільства. Цей процес супроводжується розширенням та розвитком міських поселень, збільшенням частки міського населення, а також поширенням міського способу життя в конкретних регіонах, країнах або взагалі в світі.

Субурбанізація — це процес росту та розвитку приміських зон великих міст, що призводить до формування міських агломерацій. Цей явище є наступним етапом урбанізації і характеризується швидшим зростанням населення приміських поселень і міст-супутників порівняно з центральними містами агломерацій.

Сприяє субурбанізації тенденція до зменшення кількості робочих місць і зайнятості в оброблювальній промисловості та пов'язаних галузях у найбільших містах з середини 1960-х років. Розвиток транспорту та зв'язку, а також можливості для роботи вдома завдяки комп'ютерним мережам також сприяють цьому явищу.

Економічно активне населення віддає перевагу проживанню в ізольованих місцях, оточених природою та у невеликих містечках. Сільські населені пункти в приміських зонах великих міст та обласних центрів розвиваються швидше, особливо з появою багатоквартирної забудови. Це призводить до потреби в громадських, адміністративних та торгових об'єктах, які раціонально розміщуються на перших та цокольних поверхах багатоквартирних будинків. У процесі урбанізації та субурбанізації і відбувається зміна структури сільського населеного пункту з садибного виду забудови в забудову багатоквартирними житловими будинками, що більше притаманні забудові міст, ніж сільських поселень. Цей процес відбувається після активної субурбанізації даних сільських поселень та передуює процесу приєднання села до адміністративної одиниці міста та має термін «рурбанізація»

Рурбанізація – (з англійської rural – сільський) – перенесення міської організації та умов життя на сільські населені пункти. Рурбанізація виражається у переселенні міського населення в сільські населені пункти та у зміні форм житлової забудови даних населених пунктів з індивідуальної садибної забудови до багатоквартирної забудови. Також процес рурбанізації впливає на потреби торгової та соціально-побутової сфери, що також впливає на формування забудови, а саме на розміщення об'єктів торгівлі, соціального обслуговування, харчування та адміністративних об'єктів на перших поверхах багатоквартирних житлових будинків. У більшості випадків процеси рурбанізації відбуваються в сільських населених пунктах приміських зон великих міст, при чому дані сільські поселення додаються до функціональної одиниці організаційно-територіальних систем, які формуються на базі даних міст.

Саме цей процес розвитку приміських зон і створює проблеми архітектурно-планувальних вирішень житлової забудови приміських зон великих міст, які будуть опрацьовуватись на прикладі багатоквартирних житлових будинків в селі Годилів, що межує з містом Чернівці, обласним центром Чернівецької області.

Мета дослідницької роботи полягає в аналізі проблем архітектурно-планувальних вирішень житлової забудови приміських зон великих міст. Для досягнення цієї мети були визначені наступні завдання, які були виконані у рамках магістерської роботи:

1. проведено огляд літератури, де досліджено розвиток приміських зон великих міст;

2. здійснено дослідження тенденцій архітектурно-планувальних вирішень житлової забудови та виконано аналіз нормативної бази для проектування багатоквартирної житлової забудови з об'єктами торгово-розважальної та ринкової інфраструктури;

3. розроблено проєктні пропозиції багатоквартирних житлових будинків з об'єктами торгово-розважальної та ринкової інфраструктури в селі Годилів Чернівецького району Чернівецької області та представлені варіанти розв'язування проблем архітектурно-планувальних вирішень житлової забудови приміських зон великих міст;

4. розглянуто заходи з охорони природного довкілля, які мають бути враховані при проектуванні та експлуатації цих об'єктів.

Об'єктом дослідження є сучасні тенденції планування багатоквартирних будинків в приміських зонах..

Предметом дослідження є архітектурно-планувальне вирішення житлової забудови приміської зони м. Чернівці

Методика дослідження базується на аналізі праць вчених-архітекторів, які досліджували розвиток приміських зон та планувальні вирішення житлової забудови таких зон.

Результати аналізу і досліджень відображені графічно та розроблені пропозиції по архітектурно-планувальних вирішеннях житлової забудови.

РОЗДІЛ І

СТАН ПРОБЛЕМИ, ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

Сучасний етап розвитку будівництва багатоквартирного житла на території України висвітлює ряд проблем, що потребують уваги та розгляду. В першу чергу, наявна необхідність чіткої класифікації житла за тривалістю проживання, яка враховувала б сучасні соціально-економічні умови та вимоги суспільства. Другий аспект полягає в недостатньому визначенні рівнів комфорту для багатоквартирного житла, зокрема в залежності від його поверховості. Також актуальним є визначення факторів комфорту для багатоквартирного житла, що залежать від його поверховості, а також місця розташування.

Поверховість житлових будинків в Україні демонструє тенденцію до збільшення, і, на жаль, багатоповерхове житло часто не відповідає заявленому рівню комфорту від будівельників чи інвесторів. Як альтернатива, сьогодні забудовниками пропонується багатоквартирне житло в зоні впливу великих міст. Як правило, сільська місцевість, розвинена інфраструктура, середня поверховість сприяє вирішенню багатьох проблем, які пов'язані з психологічним та фізичним здоров'ям, а також розвантажує поліси від надмірного навантаження.

Зарубіжні вчені в галузі архітектури провели наукові дослідження у другій половині 20-го століття, які розширили розуміння впливу поверховості житлового будинку на комфорт проживання. В результаті цих досліджень було встановлено, що житлові будинки, що не перевищують 8-12 поверхів, забезпечують мешканцям новий рівень комфорту. Це досягалося за допомогою державних житлових програм, таких як у США, Австралії, Німеччині та Австрії. Однак на зламі 20-го століття в Україні відбулися значущі політичні та соціально-економічні трансформації, що обмежили можливості ефективного використання світового досвіду в цій галузі. Це робить дослідження надзвичайно

актуальним. Багато вітчизняних науковців присвятили свої дослідження аспектам житлової архітектури.

Житлова проблема є одним з найгостріших соціально-економічних викликів в Україні. Приблизно одна третина населення країни проживає в незадовільних умовах, таких як гуртожитки, комунальні квартири та приміщення, що не придатні для проживання, із менш ніж 9 м² житлової площі на одну особу. Кінець 1998 року показав, що більше двох мільйонів сімей перебувають у черзі на поліпшення житлових умов. Проте, за оцінками Міністерства розвитку громад і територій, на початку червня 2022 року щонайменше 116 тисяч житлових будинків, у яких мешкали 3,5 мільйонів людей, були пошкоджені або зруйновані. За інформацією Київської школи економіки, станом на 25 травня 2022 року було пошкоджено чи зруйновано близько 44 мільйонів квадратних метрів житла, що призвело до збитків, оцінених у 39,3 мільярда доларів. Проте, враховуючи складну ситуацію на фронті та постійні обстріли українських міст, реальні масштаби втрат на сьогодні можуть бути значно вищими.

Теоретичні основи утворення та розвитку архітектурно-будівельних систем визначаються роботами провідних вчених у галузі містобудування та архітектури, таких як Ю. Асєєв, М. Бархін, А. Гутнов, М. Дьомін, В. Єжов, А. В. Іконніков, С. Кілессо, С. Крижицький, Г. Лаврик, В. Макухін, А. Мардер, З. Мойсеєнко, Т. Панченко, Л. Прибега, А. Рудницький, В. Тимофієнко, Г. Фільваров та інші українські та російські дослідники.

Питання формування і розвитку індустріального домобудування та сучасних архітектурно-конструктивно-технологічних рішень обговорюються у працях А. Барашикова, С. Буравченка, В. Волги, В. Гусакова, С. Дехтяра, О. Дорфмана, Л. Дмитрієва, І. Карманової, О. Кашенка, С. Квашніна-Самаріна, М. Колякова, І. Лебедича, В. Лепського, Г. Макарова, В. Михайленка, О. Підгірного, К. Сазонова, Б. Шевельова, В. Штолька, В. Ясієвича та інших.

Проблемам вдосконалення великопанельних систем та методики їх проектування присвячені розробки і дисертації Н. Вержбицького, Л. Муляра, Ю. Рєпіна, Д. Яблонського.

Типології житлових і громадських будівель та методики їх проектування з урахуванням ефективних архітектурно-будівельних рішень висвітлені у дослідженнях Л. Бармашиної, С. Буравченка, О. Гайдучені, Г. Граужиса, О. Гусевої, С. Єжова, Л. Ковальського, В. Козюліна, Г. Куліша, В. Куцевича, Г. Іноземцевої, З. Мойсеєнко, Ю. Оніщенко, І. Правніченко, Р. Раковіцан, Ю. Г. Репіна, В. Савченка, С. Саркісова, О. Слепцова, В. Соченка, В. Уреньова, О. Чижевського та інших.

Питанням вдосконалення державної житлової та містобудівної політики в Україні присвячені праці О. Авдєєнка, А. Беркути, Ю. Білоконя, В. Гусакова, М. Дьоміна, В. Жежеріна, А. Економова, Л. Ковальського, Є. Ключніченка, В. Макухіна, Л. Муляра, Т. Нечаєвої, В. Нудельмана, Т. Панченко, В. Присяжнюка, Ю. Репіна, В. Тимохіна, Л. Тузової, Г. Урусова, Т. Устенко, Г. Фільварова, І. Фоміна, В. Штолька, О. Шутька, Д. Яблонського та інших.

Аналіз проблеми архітектурної організації фасадів багатоквартирних будинків в контексті візуальної екології є важливою складовою містобудівних, архітектурних, архітектурно-композиційних, екологічних, архітектурно-будівельних екологічних, психологічних та естетичних вирішень.

Численні дослідження та наукові твори різних вчених вказують на те, що проблема розвитку архітектури та індустріального будівництва, а також створення різних типів архітектурно-будівельних систем визначається багатьма аспектами. Дослідження історичної еволюції житла, архітектури житлових будівель у м. Києві, загальні теоретичні питання формування та розвитку міст та житлового середовища узяли на себе вчені, такі як Л. Бачинська, З. Яргіна, Б. Беляєва та інші.

У сфері візуальної екології, інформативних характеристик міського середовища та зони впливу великих міст, а також екологічних аспектів проектування та дизайну внесли свій вклад такі вчені, як Jerry Yudelson, В. Charleson, С. Цигичко, С. Федосова, А. Тетіора, О. Фоменко, С. Чечельницький, Є. Забеліна та ін.

Дослідження сприйняття архітектури проводили Wilkins A., Pallasmaa J., Salingaros N. та інші, а психології сприйняття архітектури присвячені роботи А. Логвіненка, І. Лошакова, А. Степанова, Н.Омельяненко та інших. Естетичні, художні та комунікативні аспекти архітектури досліджувались у працях Н. Волкової, Н.Меженної, С. Буравченка та інших.

Отже, досліджувана проблема є актуальною і базується на наукових підставах для її вирішення.

Роботи вказаних авторів та інших вчених становлять надійну основу для глибших наукових досліджень та розробок у сфері теоретичних принципів формування та розвитку архітектурно-будівельних систем в умовах перебудови житлової та містобудівної політики України. Аналіз багатьох науково-дослідних праць свідчить, що вони детально розглядають ключові аспекти розвитку сучасної архітектури та систем індустріального домобудування, враховуючи формування різних типів архітектурно-будівельних систем, а також питання архітектурно-планувальної організації житлових та громадських споруд з урахуванням передових типологічних та конструктивних рішень.

РОЗДІЛ II

КОМПЛЕКСНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНИХ ВИРІШЕНЬ ЖИТЛОВОЇ ЗАБУДОВИ ПРИМІСЬКИХ ЗОН ВЕЛИКИХ МІСТ

2.1 Зарубіжний досвід архітектурно-планувальних вирішень житлової забудови приміських зон великих міст

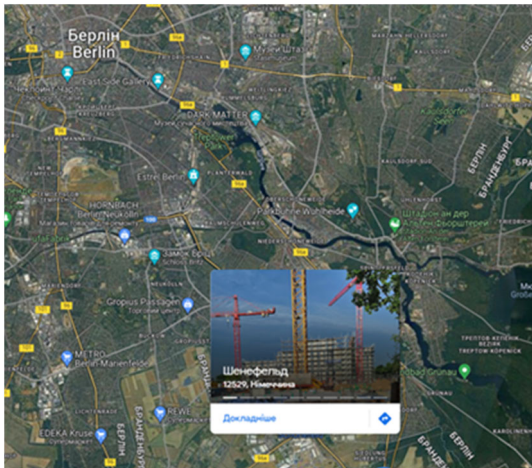
Подальше становлення та розвиток міст європейських країн як привабливих житлових районів з високою якістю життя та проживання для різних цільових груп є одним із центральних майбутніх питань міського розвитку, особливо з огляду на залучення терміново необхідних кваліфікованих працівників у регіони та продовження негативного відтоку населення. Тільки при активній та контрольованій житловій забудові можливо контролювати демографічну проблему, з якою стикнулися європейські міста.

Покращуючи якість розташування житлових одиниць, можна утримати людей у місті та протидіяти тенденції до зменшення населення.

Демонтаж житлового фонду, який більше не користується попитом, і адаптація житлового приміського простору, особливо з огляду на бар'єр бідності/доступності та енергоефективності, відіграють тут роль.

Модернізація та ущільнення в інтегрованих міських зонах і на ділянках знесення, а також активація нових потенційних житлових будівель у центральній частині міста, а також у приміських зонах можуть покращити ситуацію.

Із зарубіжних прикладів багатоквартирної житлової забудови в першу чергу розглянемо Берлін та його приміську зону на прикладі житлового комплексу в громаді Шенефельд в землі Бранденбург навколо національного парку Schönefelder Teich.

Рис. 1. Зліва направо: Мапа м. Берлін та громади Шенефельд в землі Брандербург; ландшафт при житловому комплекс в громаді Шенефельд в землі Брандербург; житловий комплекс в громаді Шенефельд в землі Брандербург

Диверсифікація житлового фонду, наприклад, за допомогою нових форм житла, відкриває можливості для кращого охоплення різних цільових груп (наприклад, молодих домогосподарств-початківців, працівників з інших регіонів) і таким чином утримати їх у місті або залучити новачків. Сім'ї є особливою цільовою групою, коли йдеться про поселення робітників і кваліфікованих працівників для економіки та регіональної міграції, тому ця цільова група часто є центром аналізу потреб у житлі та попиту на житло. Високі вимоги сімей до житла пов'язані не тільки з характеристиками будинку, квартири та самого майна, а й на житлове середовище. Крім дружнього до дітей дизайну (безбар'єрні та безпечні доріжки, дитячі майданчики чи зелені насадження), важливу роль у виборі місця проживання відіграє інфраструктура догляду та освіти у вигляді ясел, дитячих садків та шкіл. Слід також зазначити, що сімейний житловий простір охоплює різноманітний спектр: великі та менші квартири для розкладених сімей, батьків-одинаків з дітьми чи великих сімей.

Молодь також є важливим фактором майбутньої життєздатності міст і муніципалітетів. Брак привабливого та доступного житлового простору є однією з головних причин відтоку молоді з міст. Вирішенням цієї проблеми стало будівництво у зоні впливу великих міст, де житло дешевше, проте комфортне.

У східній частині Німеччини окрема забудова у приміських територіях зводиться для домогосподарств людей похилого віку, які бажають переїхати. Безбар'єрні квартири в сегменті багатоквартирних будинків можуть стати альтернативою володінню власним будинком. Оскільки люди похилого віку часто хочуть залишатися у своїх чотирьох стінах, то рішення на основі потреб повинні бути знайдені в існуючій структурі. Критерієм доступності житла для людей похилого віку, окрім критерію бар'єрної бідності, є ступінь інтеграції соціальної та медичної допомоги та інфраструктури комунальних послуг, а також наявність інфраструктури для підтримки соціальних контактів. Оцінюючи попит, важливо також зазначити, що часто мало відомо про варіанти житла, що відповідають віку, крім класичних домовленостей про догляд.

У Італії, окрім адаптації житлового фонду приміських територій під нові потреби, йдеться також про стале кваліфікування середовища проживання та громадських просторів з огляду на демографічні зміни та наслідки зміни клімату, а також зміцнення інфраструктури в дусі міста на короткі відстані. (особливо соціальні послуги, постачання).

На прикладі Риму, столиці Італії бачимо багатоквартирну забудову, яка знаходиться на півдні від Риму та межує з ним.

Побудований мікрорайон має розвинуту торговельну та розважальну інфраструктуру.

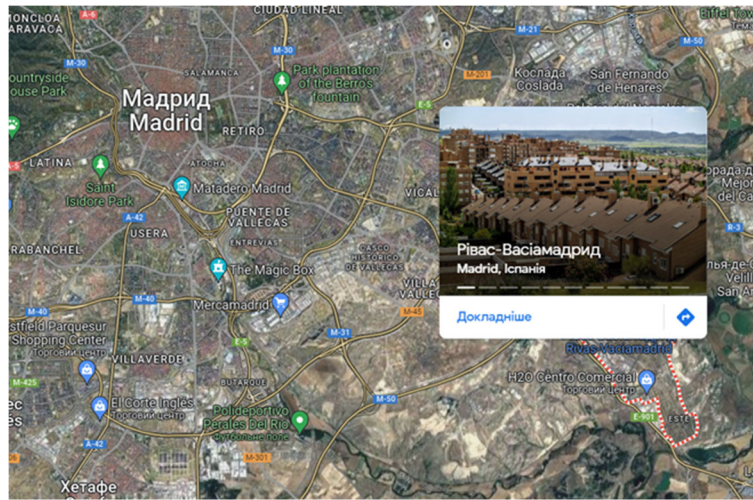
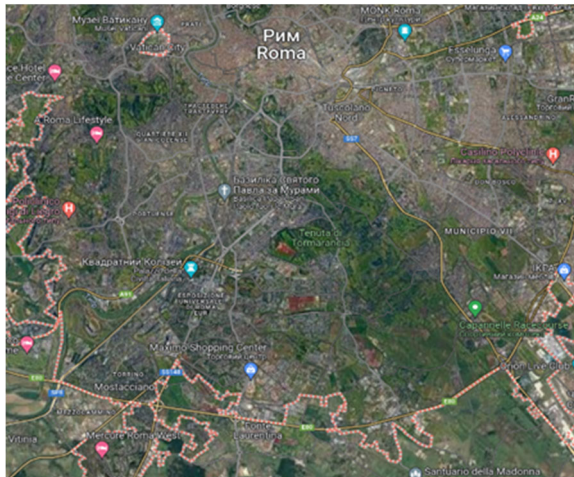

Рис. 2. Мапа Fonte Laurentina

Біля столиці Іспанії – Мадриду розташований муніципалітет Рівас-Васіамадрід, який щільно забудований багатоквартирними будинками.

Рис. 3. Фото комплексу Fonte Laurentina

Рис. 4. Мапа м. Мадрид та муніципалітету Рівас-Васіамадрид, Іспанія

2.2 Вітчизняний досвід архітектурно-планувальних вирішень житлової забудови приміських зон великих міст

В Україні розвиток житлової багатоквартирної забудови приміських зон найбільше та найяскравіше відбувається на прикладі Києва, а саме межуючих з

Києвом населених пунктів Петропавлівська Борщагівка, Софіївська Борщагівка тощо.

Розглянемо на прикладі житлового комплексу «ЖК Львівський затишок» в с. Софіївська Борщагівка, що розташований на відстані всього 3 км. від межі міста Київ.

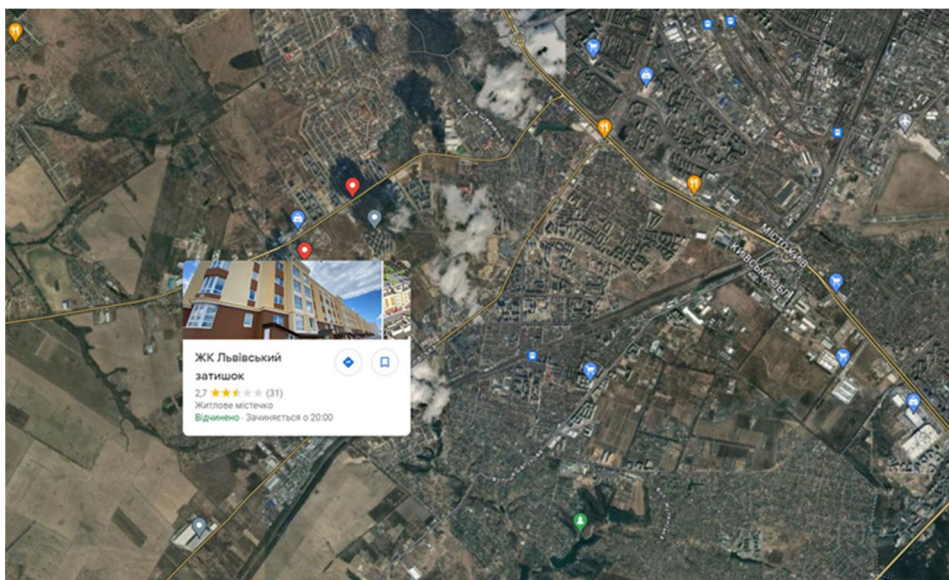

Рис. 5. Мапа м. Київ та с. Софіївська Борщагівка

Рис. 6. ЖК Львівський затишок в с. Софіївська Борщагівка

Рис. 7. ЖК Львівський затишок в с. Софіївська Борщагівка

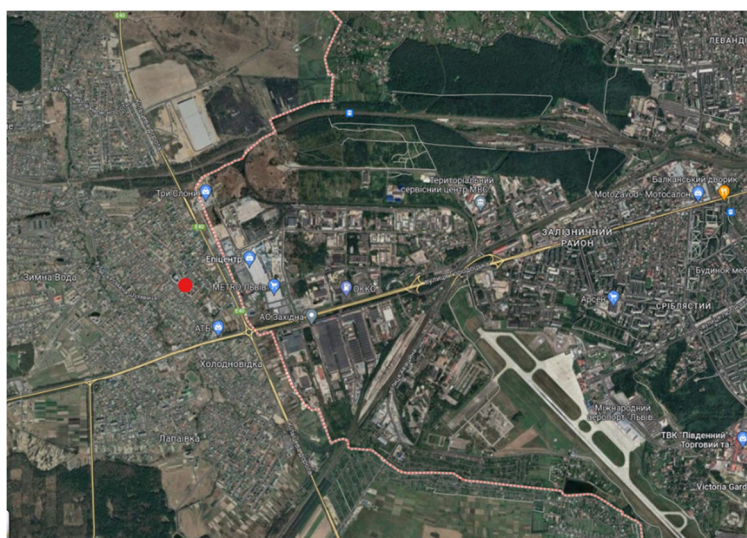
Рис. 8. ЖК Львівський затишок в с. Софіївська Борщагівка

Місто Дніпро, яке теж активно розвивається, також має приклади багатоквартирної забудови в приміській зоні

Рис. 12. ЖК Слобожанське Слобода

a)

б)

Рис. 13. Мапа м. Львів та с. Зимна Вода; б) Фото житлових будинків в с. Зимна Вода

Західно-українське місто Львів теж має приклади багатоквартирної забудови в приміській зоні. Наприклад багатоквартирні житлові будинки в селі Зимна Вода, яке межує із західною частиною міста Львів.

Аналіз кількості та щільності населення сільських населених пунктів, розташованих по автомобільному шляху регіонального значення Р04 Київ-Звенигородка та залежність від близькості до міста Київ.

Для аналізу впливу віддаленості сільського населеного пункту від великого міста (місто Київ) на кількість населення, щільність населення та типи житлової забудови вибираємо вибираємо п'ять сільських населених пунктів, розташованих по автомобільному шляху регіонального значення Р04 Київ-Звенигородка (с. Софіївська Борщагівка, с. Святопетрівське, с. Білогородка, с. Гнатівка, с. Неграші) та збираємо інформацію стосовно площі, населення та густоти населення даних сільських населених пунктів.

Назва сільського населеного пункту	Площа, км ²	Населення, чол. Згідно даних https://gromada.info/	Густота населення осіб/км ²	Віддаленість від центру м. Київ, км
Софіївська Борщагівка	4,56	22485	4930	15
Святопетрівське	4,8	16200	3375	22

Білогородка	55	12895	35	27
Гнатівка	0,8	354	442	29
Неграші	1,4	442	315	37

Таблиця 1. Інформацію стосовно площі, населення та густоти населення даних сільських населених пунктів

Для наочного розуміння залежності густоти населення від віддаленості сільського населеного пункту до великого міста складаємо відповідний графік.

Рис. 14. Графік залежності густоти населення від віддаленості сільського населеного пункту до центру м. Київ.

Висновок: Як видно по графіку залежності густоти населення від віддаленості сільських населених пунктів, розташованих по автомобільному шляху регіонального значення Р04 Київ – Звенигородка до центру міста Київ прослідковується значне зменшення густоти населення сільського пункту із

збільшенням відстані до міста Київ, що в свою чергу вказує на тип житлової забудови цих сільських населених пунктів.

Аналіз кількості та щільності населення сільських населених пунктів, розташованих по автомобільному шляху територіального значення Т0410 Дніпро-Котовка та залежність від близькості до міста Дніпро.

Для аналізу впливу віддаленості сільського населеного пункту від великого міста (місто Дніпро) на кількість населення, щільність населення та типи житлової забудови вибираємо п'ять сільських населених пунктів, розташованих по автомобільному шляху територіального значення Т040 Дніпро-Котовка (с. Слобожанське, с. Підгородне, с. Перемога, с. Спаське, с. Очеретувате) та збираємо інформацію стосовно площі, населення та густоти населення даних сільських населених пунктів.

Назва сільського населеного пункту	Площа, км ²	Населення, чол. Згідно даних https://gromada.info/	Густота населення осіб/км ²	Віддаленість від центру м. Київ, км
Слобожанське	9,7	14660	1511	11
Підгородне	99	19138	193	15
Перемога	1,57	341	217	20
Спаське	17,3	3145	182	27
Очеретувате	2,69	758	281	33

Таблиця 2. Інформацію стосовно площі, населення та густоти населення даних сільських населених пунктів

Для наочного розуміння залежності густоти населення від віддаленості сільського населеного пункту до великого міста складаємо відповідний графік.

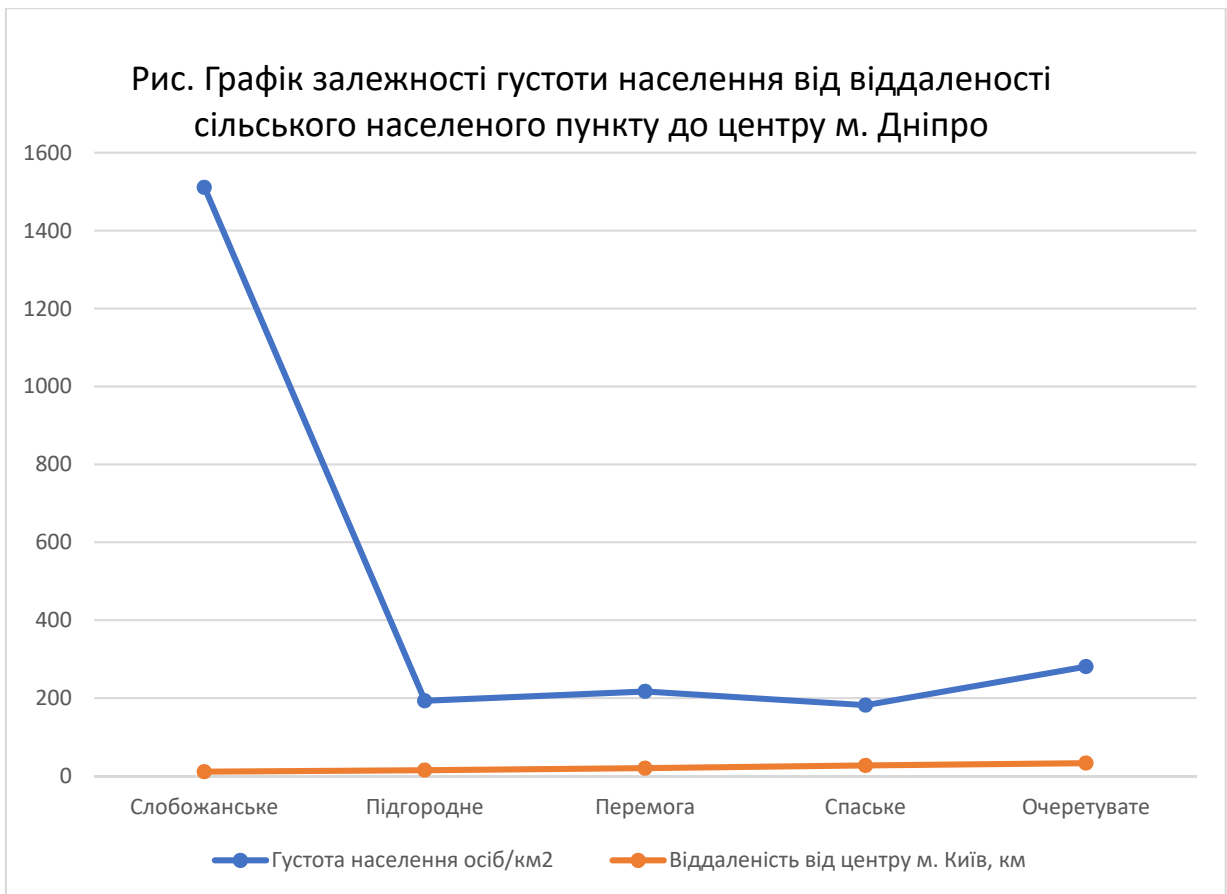

Рис. 15. Графік залежності густоти населення від віддаленості сільського населеного пункту до центру м. Дніпро.

Висновок: Як видно по графіку залежності густоти населення від віддаленості сільських населених пунктів, розташованих по автомобільному шляху територіального значення Т0410 Дніпро– Котовка до центру міста Дніпро прослідковується значне зменшення густоти населення сільського пункту із збільшенням відстані до міста Дніпро, що в свою чергу вказує на тип житлової забудови цих сільських населених пунктів.

Аналіз кількості та щільності населення сільських населених пунктів, розташованих по автомобільному шляху національного значення Н13 Львів-Самбір та залежність від близькості до міста Львів.

Для аналізу впливу віддаленості сільського населеного пункту від великого міста (місто Львів) на кількість населення, щільність населення та типи житлової забудови вибираємо п'ять сільських населених пунктів, розташованих по автомобільному шляху національного значення Н13 Львів-Самбір (с. Зимна Вода, с. Оброшине, с. Ставчани, с. Підгайці, с. Любовичі) та збираємо інформацію стосовно площі, населення та густоти населення даних сільських населених пунктів.

Назва сільського населеного пункту	Площа, км ²	Населення, чол. Згідно даних https://gromada.info/	Густота населення осіб/км ²	Віддаленість від центру м. Київ, км
Зимна Вода	12,5	11306	903	12
Оброшине	20	4186	209	16
Ставчани	4,5	1775	389	19
Підгайці	0,48	181	377	22
Любовичі	0,12	80	666	24

Таблиця 3. Інформацію стосовно площі, населення та густоти населення даних сільських населених пунктів

Для наочного розуміння залежності густоти населення від віддаленості сільського населеного пункту до великого міста складаємо відповідний графік.

Рис. 16. Графік залежності густоти населення від віддаленості сільського населеного пункту до центру м. Львів

Висновок: Як видно по графіку залежності густоти населення від віддаленості сільських населених пунктів, розташованих по автомобільному шляху національного значення Н13 Львів-Самбір до центру міста Львів прослідковується значне зменшення густоти населення сільського пункту із збільшенням відстані до міста Львів, що в свою чергу вказує на тип житлової забудови цих сільських населених пунктів.

2.2.1 Аналіз розміщення села Годилів в приміській зоні м. Чернівці, Чернівецької області

Рис. 17. Схема розташування Чернівецької області на карті України

Чернівецька область, також відома як Буковина, розташована в південно-західній частині України і була утворена 7 серпня 1940 року. Вона складається з північної, в основному українською населеної частини Буковини та прилеглої частини Бессарабії (з Хотиним). Область розташована у межах Карпат, Передкарпаття (Буковинське Прикарпаття) та Покутсько-Бессарабської височини.

Її площа становить 8100 км², а населення складає 922 800 осіб (373 500 міського та 549 300 сільського населення). Національний склад включає українців (75,0%), румунів (12,5%), молдован (7,3%), росіян (4,1%), поляків (0,4%), білорусів (0,2%), євреїв (0,2%) та інших національностей (0,4%) за переписом населення 2001 року.

Область межує з Румунією на півдні та Молдовою на південному сході, Івано-Франківською на заході, Тернопільською і Хмельницькою на північному заході, та Вінницькою на сході. Це найменша за площею область України, хоча не

найменша адміністративна одиниця першого рівня (такою є м. Київ та Севастополь).

За останні 650 років, територія Північної Буковини була частиною різних держав: Молдовського князівства, Габсбурзької Австрії та Австро-Угорщини, Румунії та Української РСР. З 1991 року Чернівецька область є частиною незалежної України.

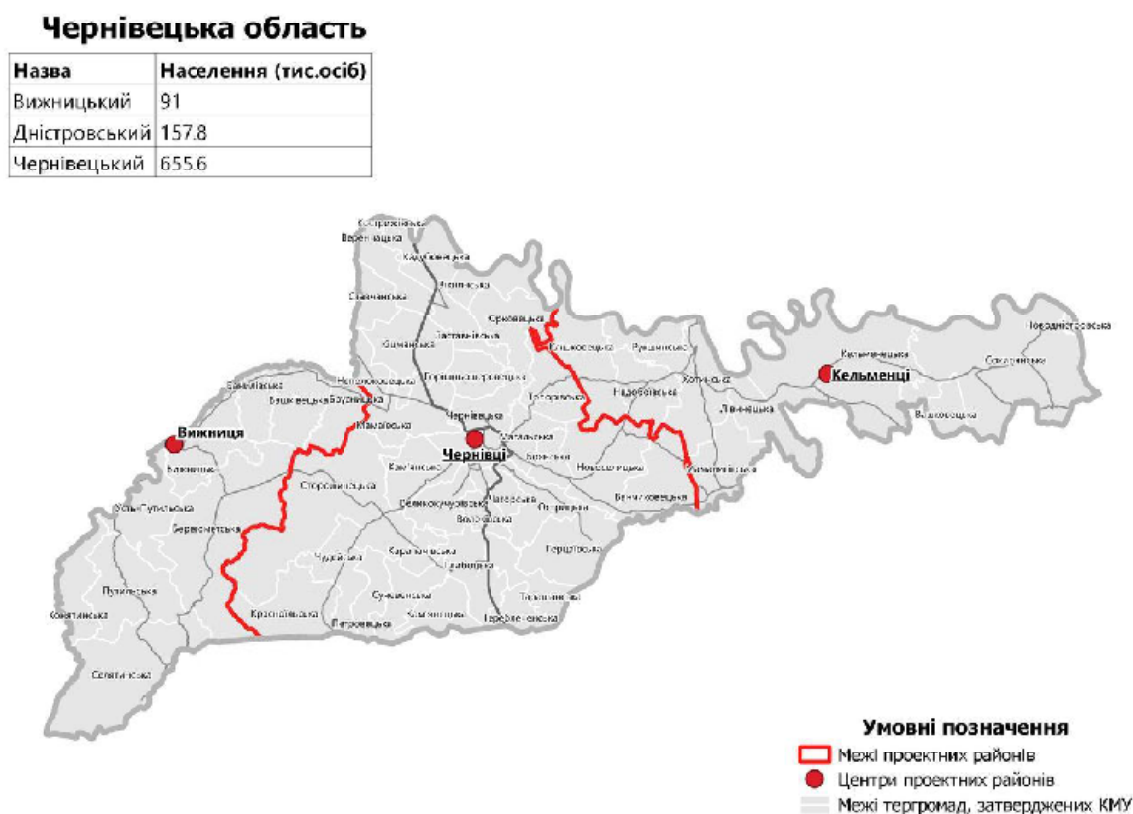

Рис. 18. Схема Чернівецької області

Чернівецька область, розташована в південно-західній частині України, володіє вигідним транспортно-географічним положенням та добре розвинутою транспортною інфраструктурою. Зокрема, область має щільну мережу залізниць і автомобільних доріг, трубопроводів і ліній електропередач. Обласний центр, місто Чернівці, забезпечено залізничним сполученням з європейськими столицями, такими як Бухарест, Софія і Белград.

Чернівецька область багата природними ресурсами, які розподілені по всій її території. Зокрема, на території Буковини виявлено чотири нафтогазоносні родовища: Лопушнянське, Черногузьке, Красноільське та Шереметівське. Останнім часом також було відкрито більше десяти перспективних для видобутку нафти та газу площ у Вижницькому, Сторожинецькому та Путильському районах.

У надрах області знаходиться ряд цінних будівельних матеріалів. На Наддністрянщині, в басейні річки Прут, виявлено значні поклади гіпсу й ангідриду. Північні і східні райони області багаті на мергелі і вапняки. У селищі міського типу Красноільськ розташоване перспективне родовище мармуру. Крім того, на території області виявлено поклади кварцитів, сланців та кухонної солі.

Область також славиться джерелами мінеральної води, такими як «Іжевська», «Мацеста», «Боржомі» і «Нафтуся». На її території протікає понад 70 річок, які входять до басейнів Дунаю та Дністра. Основу річкової системи області складають Дністер, Прут, Серет та Черемош. Ці природні ресурси відіграють важливу роль в економічному та екологічному розвитку Чернівецької області.

Чернівецька область може пишатися значною кількістю територій та об'єктів природно-заповідного фонду, які складають важливу частину природного багатства регіону. Серед них налічується 7 заказників, 8 пам'яток природи, ботанічний і дендрологічний парк Чернівецького національного університету, а також національні природні парки, такі як Вижницький, Черемоський і Сторожинецький, які включені в транснаціональну екологічну мережу Карпат (проект TACIS).

Також у області знаходиться 136 пам'яток природи, 40 парків, які представляють собою цінні об'єкти садово-паркового мистецтва, і 39 заповідних урочищ місцевого значення. Заказники державного значення включають ландшафтні заказники в Лужках, Стебнику, Цецино, орнітологічний заказник Драницький, а також лісові заказники Лунківський і Петрівецький.

До пам'яток природи державного значення входять урочища Шилівський ліс, Рухотинський ліс, Тисовий яр, Білка, а також печери Буковинка, Попелюшка, Баламутівська та інші природоохоронні території, включаючи Кадубівську стінку, Товтрівську стінку, Совицькі болота, Чернопотоцький заказник, заказник Чорний Діл, заказник Боргиня та Молочнобратський карстовий масив. Ці заповідні та природоохоронні об'єкти відіграють важливу роль у збереженні та охороні природного різноманіття Чернівецької області.

Чернівецька область відзначається стабільним розвитком різних галузей економіки, входячи в індустріально-аграрну категорію. Протягом останніх років спостерігається позитивна динаміка багатьох економічних показників, що визначається активною підтримкою традиційних галузей господарювання.

У структурі економіки області важливе місце відводиться промисловості та сільському господарству. У сфері машинобудування визначальною галуззю є виробництво нафтогазопереробного устаткування. Лісова та деревообробна промисловість спеціалізується на виробництві пиломатеріалів, фанери та меблів. У секторі будівельних матеріалів активно розвивається виробництво цегли, толу, кераміки та залізобетонних конструкцій.

Також помітну роль відіграє легка промисловість, де виробляють швейні та трикотажні вироби, бавовняні тканини. В харчовій промисловості зосереджена виробництво різноманітних продуктів, таких як цукор, хлібобулочні вироби, спирт, соняшникова олія, м'ясо, молоко та консервовані фрукти та овочі. Таке різноманіття галузей свідчить про багатогранність економічного потенціалу Чернівецької області.

Чернівецька область є багатою на культурні та історичні надбання, знаходячись на її території:

836 пам'яток археології, включаючи 18 об'єктів національного значення;

586 пам'яток історії, серед яких виділяються 2 об'єкти національного значення;

779 пам'яток архітектури та містобудування, з яких 112 є об'єктами національного значення;

42 пам'ятки монументального мистецтва.

Згідно зі списком історичних населених місць України, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 року під номером 878, до Чернівецької області входять 11 населених пунктів: Вижиця, Герца, Глибока, Кельменці, Кіцмань, Лужани, Новоселиця, Путила, Сторожинець, Хотин, Чернівці.

Місто Чернівці є обласним центром та знаходиться в центрі Чернівецької області.

2.2.2 Чернівці як адміністративний, політичний і релігійний центр Чернівецької області

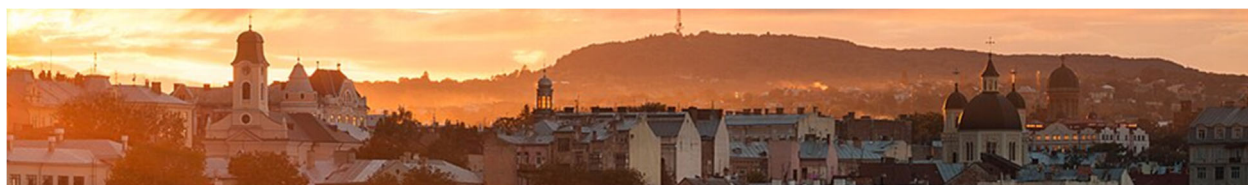

Рис. 19. Фото м. Чернівці

Чернівці – це значуще місто в Україні, розташоване в Чернівецькій області, яке виступає як адміністративний, політичний, релігійний центр області. Знаходиться на південному заході України, близько 40 км від кордону з Румунією. На початок 2022 року чисельність населення міста складала 264,3 тис. осіб, а його територія охоплює 153 км². Чернівці є центром Чернівецької агломерації, об'єднуючи населення в межах 723,1 тис. осіб.

Місто має історичний статус як столиця Буковинського краю. Відоме своїми архітектурними ансамблями, однією з найвизначніших є пам'ятка архітектури "Резиденція митрополитів Буковини і Далмації", яка включена до списку Світової спадщини ЮНЕСКО.

Чернівці кілька разів займали важливі місця у різноманітних рейтингах туристичної привабливості та комфортності проживання. Також вони отримали неофіційний статус "Пісенна столиця України".

Назва міста походить від городища, яке згадується в "Списку городів руських дальніх і ближніх" як "Черн на Пруті" (Чернь на Прутѣ). До 1377 року Буковина (стара назва – Шипинська земля) належала Угорському королівству. Угорським намісником Шипинської землі (Буковини) був сілезький князь Владислав Опольський. Господар незалежної, православної, україномовної Молдавії (1375–1391) Петру I восени 1377 остаточно приєднав Шипинську землю, з фортецями Хмельницького, Хотина і Чечину (або Цецин; сучасні Чернівці), до Молдавського князівства.

Геродот згадує ріку Прут, на якій стоїть місто під назвою Порта Піретос. Вперше Чернівці (ст.-укр. Черновіці) згадуються як молдавське місто у статутній грамоті молдавського господаря і воєводи Олександра Доброго від 8 жовтня 1408 року, наданій львівським і подільським купцям із правом на вільну торгівлю. До 1918 року місто офіційно називалось німецькою мовою Czernowitz [черновіц].

Чернівці розташовані на південному заході України, у східному Передкарпатті, на межі між Карпатами й Східноєвропейською рівниною, за 40 км від кордону з Румунією. Загальна площа Чернівців в адміністративних межах 2020 року становить близько 153 км². Відповідно до функціонального призначення землі міста розподілені наступним чином: землі житлової та громадської забудови (64%), землі сільськогосподарського призначення (17%), землі промисловості (9%), землі рекреаційного та природоохоронного призначення (5%), землі загального користування (3%), землі комерційного призначення (2%).

Головною водною артерією Чернівців є річка Прут у її верхній течії, яка розділяє місто навпіл. Крім того, населеним пунктом протікає шість малих річок-струмків, у межах міста знаходяться дев'ять озер.

Розташовані на східному Передкарпатті, Чернівці мають рельєф, що характеризується великими перепадами висот. Висоти варіюються від 150 метрів

над рівнем моря в долинах річки Прут до 537 метрів на західній околиці міста, де знаходиться гора Цецино. Це своєрідне розташування обумовлене розташуванням на пагорбах Чернівецької височини.

Чернівці славляться своєю зеленою територією, яка включає парки, сквери, сади, алеї та квітники. У місті існують дев'ять об'єктів, визнаних пам'ятками садово-паркового мистецтва. Ботанічний сад Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, який має унікальну оранжерею (подібну в Україні є тільки у Дніпровському ботанічному саду), також сприяє зеленому обличчю міста.

Чернівці розташовані практично у центрі Чернівецького регіонального парку, який є місцем великої природної різноманітності. На західній околиці міста розташований заказник "Цецино", а на північній - урочище "Берда". Всі ці природні об'єкти додають місту привабливість і створюють сприятливі умови для відпочинку та вивчення природи.

У промисловому секторі Чернівців сформувалися 10 галузей, які об'єднують 70 великих підприємств із загальною кількістю працівників понад 20 тисяч осіб, що становить 13% працездатного населення міста. Річний обсяг промислового виробництва на цих підприємствах складає приблизно 775 мільйонів гривень. Частка загальноміських податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів, здобута через промисловість, становить 21%.

Основними галузями промисловості міста є:

Харчова промисловість: Виробництво цукру, хлібобулочних виробів, спирту, олії, м'ясо-молочної, плодоовочевої та іншої продукції.

Легка промисловість: Виробництво швейних, трикотажних, панчішно-шкарпеткових виробів, гумового та шкіряного взуття, текстилю.

Машинобудування: Виробництво нафто- і газопереробного обладнання та сільськогосподарської техніки.

Деревообробна галузь: Виробництво пиломатеріалів, меблів, столярних та інших виробів із дерева.

Ці галузі визначають економічний ландшафт Чернівців і внесок міста у промисловий розвиток регіону та країни в цілому.

У 2005 році в Чернівцях функціонувало 1922 підприємства торгівлі, 609 закладів ресторанного господарства та 892 об'єкти сфери послуг. Місто також має 22 ринки і мікроринки. Щорічно на будівництво, реконструкцію, поліпшення умов торгівлі та створення зручностей для покупців виділяється коштів до 10 мільйонів гривень.

Чернівецький міський торговельний комплекс, який включає комунальне підприємство "Калинівський ринок", є сучасним багатoproфільним підприємством з потужною інфраструктурою. Цей ринок обслуговує середньоденно близько 50 тисяч відвідувачів, і на ньому працює 9100 підприємців. Обсяги наданих послуг за 2005 рік становили майже 23 мільйони гривень. У міський бюджет було сплачено податків понад 18 мільйонів гривень, що становить майже 10% від загальних надходжень. Такий внесок підприємств торгівлі та послуг є важливим для економічного розвитку міста.

У Чернівцях діють залізничний вокзал, автовокзал і міжнародний аеропорт "Чернівці". Залізничний вокзал міста був з'єднаний з Європою (через Львів із Перемишлем та Віднем) ще в 1866 році. У 1908 році була споруджена нова ошатна будівля залізничного вокзалу, яка мала підкреслити значущість міста. З вокзалу відправляються потяги як за межі України, так і у межах країни, зокрема до Києва, Львова, Ужгорода, Одеси, Харкова та інших напрямків.

Міжміське автобусне сполучення здійснюється від Центрального автобусного вокзалу. З цього вокзалу відправляються автобуси на дальні маршрути по всій Україні. Заміські поїздки у межах Чернівецької області можна здійснювати як із центрального автовокзалу, так із приміських автостанцій № 2 та № 3.

Міжнародний аеропорт "Чернівці" здійснює регулярне повітряне сполучення з Києвом і Бергамо. Зазначається, що аеропорт пройшов процес відродження, починаючи з 2000-х років, і обслуговує як внутрішні, так і міжнародні рейси.

Організаторську та контролюючу функції щодо забезпечення державної політики в галузі дошкільної і шкільної освіти здійснює Управління освіти Чернівецької міської ради. Станом на січень 2020 року в місті функціонувало 53 навчальні шкільні заклади. Вищу освіту в Чернівцях можна здобути в 7 освітніх закладах, з-поміж яких 3 є державними, 2 – приватні, 1 – відокремлена структура іншого вищого навчального закладу, і ще один є невідокремленою структурою (факультетом) вишу, розташованого в іншому місті.

Чернівці, протягом віків, вирізняються своєю унікальною різностильовою архітектурою, багатою культурною спадщиною і толерантною атмосферою. Місто знаходиться на території з значними перепадами рельєфу, що створює розмаїття краєвидів. Обрій міста прикрашають куполи храмів різних конфесій та годинникова вежа міської ратуші.

Старовинні вулички, які тягнуться вгору від річки Прут, мають звивисту, зламану форму, і вони додавали місту своєрідний характер. На пологій частині схилу ці вулички формують густу мережу, перервану широкими магістралями, які ведуть до Центральної площі Чернівців.

Екскурсія історичним середмістям, зокрема австрійської доби XIX–XX століть, дозволить ознайомитися з архітектурним ансамблем, який славиться своїми стильними сецесійними будівлями, створеними представниками віденської школи модерну, зокрема, Отто Вагнера. Однією з архітектурних перлин Чернівців є ансамбль колишньої Резиденції митрополитів Буковини і Далмації, який включений до списку об'єктів всесвітньої культурної спадщини ЮНЕСКО.

Історична забудова старого міста Чернівців є цілісним, практично недоторканим ансамблем XIX–початку XX століть, який вражає своєю архітектурною красою та унікальністю.

В 2022 році місто Чернівці розширилось за рахунок села Коровія (із західної сторони міста) та села Чорнівка (з північної сторони міста), які межували з Чернівцями.

З містом межують ще села, які мають перспективу в майбутньому бути також приєднаними: Новий Киселів, Буда, Магала, Остриця, Молодія, Чагор, Годилів, Заволока.

В селі Годилів Чернівецького району Чернівецької області на прикладі чотирьохповерхових багатоквартирних житлових будинків з об'єктами торгово-розважальної та ринкової інфраструктури представлені варіанти розв'язування проблем архітектурно-планувальних вирішень житлової забудови приміських зон великих міст.

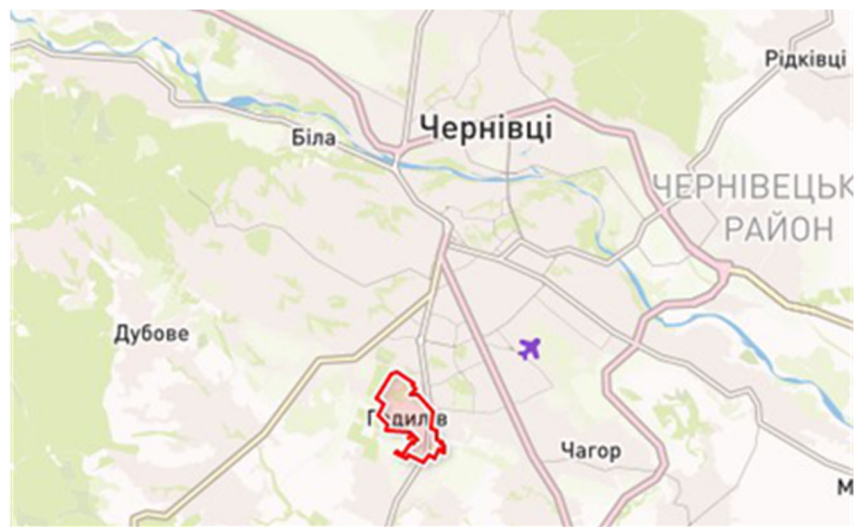

Рис. 20. Розташування с. Годилів відносно обласного центру

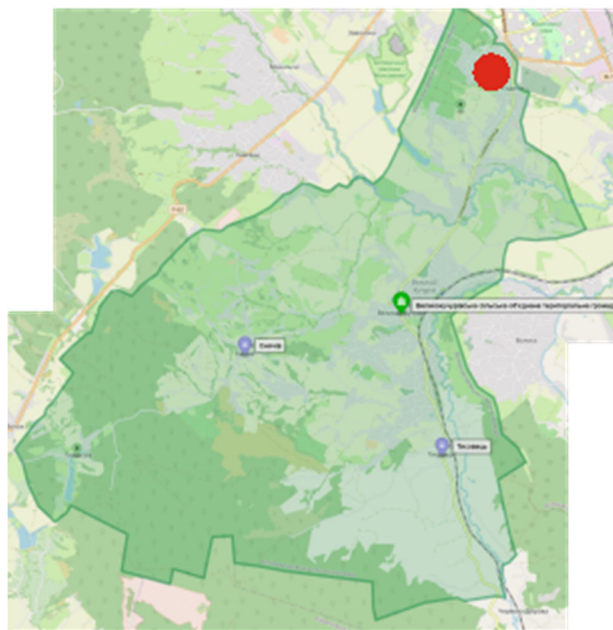

Рис. 21. Схема Великокучурівської ОТГ

Годилів – це село, розташоване в Україні, в межах Великокучурівської сільської територіальної громади Чернівецького району Чернівецької області.

Історія походження села налічує великий проміжок часу, і перші згадки про нього відзначаються ще у середині ХІХ століття. Назва села походить від імені однойменного потоку, який є лівою притокою річки Коровії, і отримала назву "Гаділев". Це ім'я, в свою чергу, походить від слів "гад", "гадюка" або "змія". У Кадастрі 1855 року це село фігурує у формі "Гаділа", а словник 1900 року подає варіант "Гаділов". Форма "Гадила" згодом виникла внаслідок румунізації та заміни суфікса "-ів" на "-а".

У 1926 році румунською громадою була споруджена школа, яку після війни переорганізували у восьмирічну. У 1988 році була побудована нова школа, розрахована на 360 учнів, і пізніше вона була реорганізована у середню школу. У 2013 році Годилівську Загальноосвітню Школу реорганізували в Годилівський Навчально-виховний Комплекс.

З числа культових споруд у селі можна відзначити капличку Святого Архистратига Михаїла, яка була збудована у 1992 році за ініціативи Василя Ністоровича Ончуленка. У 2005 році була зведена інша капличка, присвячена Різдву Пресвятої Богородиці. Також почато будівництво церкви Успіння Пресвятої Богородиці, але воно наразі ще не завершено.

На території села діє будинок культури – Клуб села Годилів, у якому знаходиться бібліотека.

Туристичні об'єкти села Годилів: "Палац Спорту "Маленький Париж".

Історія створення "Палацу Щастя", як називає його власник Йосип Єнович Віцнудель, почалася з його дитячої мрії. У підлітковому віці Йосип Єнович серйозно займався футболом. Однак через травму коліна йому довелося припинити займатися спортом. Незважаючи на це обставину, він залишився відданим шанувальником футболу.

Йосип Єнович мав план побудувати глядацькі трибуни з сучасним обладнанням для проведення міжнародних спортивних змагань. Не знаходячи підтримки від держави, він вирішив власними зусиллями облаштувати майданчик для міні футболу на прилеглий території ГРК "Маленький Париж". Протягом шести років його звернення до керівників Академії аграрних наук та численні звернення в інстанції залишалися безрезультатними. Однак випадкова зустріч із Віталієм Кличком, який відвідав "Маленький Париж", змінила ситуацію. Вражений необлаштованим майданчиком, боксер вирішив підтримати Йосипа Єновича і, вертаючись до Києва, взяв на себе переговори щодо облаштування майданчика. Завдяки його підтримці та впливу вдалося отримати дозвіл від Академії аграрних наук на використання землі під стадіон.

Тепер прихильники спорту можуть насолоджуватися європейським міні стадіоном з 5-зірковим штучним покриттям останнього покоління та сучасними трибунами, які вміщують приблизно 1000 місць. Річниці команди "Динамо" Київ, ветерани якої регулярно відвідують "Малий Париж", організовують майстер-класи для дітей. Серед відомих гостей "Маленького Парижа" варто відзначити команду Лобановського, Чернівецького богатира Костянтина Ільїна, Олега Саленка - володаря Золотої Бутси та багатьох інших.

Після візиту заступника голови Федерації дитячого юнацького футболу Олександра Собко, який високо оцінив рівень облаштування футбольного поля, Йосип вирішив розширити свої можливості та зосередити зусилля на створенні критого стадіону. Однак, стикаючись із відсутністю землі для забудови, він побачив, що знову чекається на нього безліч перешкод і відсутність підтримки. Бажання дати молоді можливість займатися спортом, а не блукати вулицями, надихнуло Йосипа впроваджувати ідею критого стадіону.

Йосип Єнович усвідомлював, що йому доведеться подолати труднощі і отримати підтримку, проте його щире бажання створити сприятливі умови для молоді та розвивати спортивні заходи виявилось сильнішим за всі труднощі. Завдяки наполегливій праці та допомозі меценатів від ідеї до реалізації пройшло всього три роки.

На "Малому Парижі" можна проводити всеукраїнські та міжнародні змагання з різних видів спорту, таких як футзал, баскетбол, волейбол, гандбол, художня гімнастика тощо. Крім того, тут можуть діяти різноманітні секції для привертання дітей до занять спортом.

Квіти Буковини

Приватне підприємство "Квіти Буковини" знаходиться на перетині сіл Великий Кучурів та Годилів і є ініціативою Анатолія та Евеліни Лазарюк. Сімейне підприємство охоплює всю родину, включаючи чоловіка, дружину, дітей та матір. Початкове становлення розпочалося з невеликої теплиці, де вирощували тюльпани, гвоздики та троянди. Власники підкреслюють, що це важка робота, яка вимагає великих зусиль. Вони розраховують на власні здібності, оскільки експлуатація теплиці (газ, світло, тверде паливо) та інші витрати на виробництво продукції потребують значних витрат.

Три роки тому теплиці пройшли модернізацію відповідно до сучасних стандартів, і на сьогодні вони єдині в Чернівецькій області, розроблені відповідно до європейських норм. У теплицях вирощується понад 1000 видів рослин, включаючи близько 40 видів квітів та зелених насаджень. Продукція підприємства користується попитом не лише в межах області, але й за її межами.

На території "Квітів Буковини" також розташована невеличка ферма страусів, яка зовсім недавно розпочала свою діяльність. Відвідувачі мають можливість фотографуватися із страусами та годувати їх. Пернаті вже звикли до частих гостей і радісно підходять до огорожі. Від найменших до дорослих, страуси проживають у просторих вольєрах, забезпечені відповідним харчуванням і комфортними умовами. Вирощування страусів на цій фермі орієнтоване на безвідходне використання всіх частин птахів — м'ясо і яйця, які є делікатесами, а також шкіра, пір'я, жир, нігті та навіть вії.

Основна мета вирощування страусів на фермі — це продаж яєць та м'яса, але завдяки зацікавленості місцевого населення господарі розглядають можливість розширення ферми для проведення екскурсій для зацікавлених осіб.

Спортивно-оздоровчий басейн "Dolphin"

10 травня 2021 року подружжя підприємців Сергія та Наталії Нешпіль відкрило новий приватний спортивно-оздоровчий басейн "Dolphin", який пропонує сучасні умови для здорового відпочинку та розвитку дітей. Басейн призначений для тренувань дітей віком від 4 до 15 років, а також проводяться індивідуальні тренування для наймолодших від 2 місяців. Команда тренерів включає в себе спеціаліста-лікаря для роботи з дітьми з особливими потребами.

Один з основних акцентів закладу — унікальний підхід до дітей, анімаційні програми для акварозваг можна замовити прямо на місці, і є можливість святкування днів народжень на воді в будь-яку погоду. Комплекс також оснащений роздягальнями, тренерською кімнатою, душовими та холлом. Батьки можуть спостерігати за заняттями в онлайн-режимі.

В "Dolphin" приділяють особливу увагу здоров'ю та дозвіллю дітей, створюючи чудові умови і співпрацюючи з кваліфікованими тренерами, які вміють взаємодіяти з малюками. У комплексі проводяться як індивідуальні, так і групові заняття для дітей.

Етнографічний музей "Бабусина світлиця", який функціонує у Годилівському ЗЗСО за адресою: с. Годилів, Чернівецький район, вул. Центральна, 64, є творчою лабораторією вчителів та духовною скарбницею для кожного учня. Його створення виникло у 1990 році під час проведення родинного свята "Ой роде наш красний", яке організувала та провела вчителька зарубіжної літератури, покійна Палагнюк Галина Євгенівна.

Музей об'єднує понад 380 оригінальних експонатів, описаних та зареєстрованих у інвентарній книзі. Його фонд став важливим ресурсом для навчання та виховання учнів. Шанувальники народної творчості, знавці історії та культури області активно гуртуються навколо музею, надаючи підтримку та допомагаючи у його розвитку.

Музейна рада "Бабусиної світлиці" утримує тісні зв'язки з Чернівецьким обласним краєзнавчим музеєм. У 2014 році обласний музей гостинно відкривав для музею шкільного етнографічного музею виставкову залу. Також встановлено співпрацю із відділом освіти, культури, молоді та спорту Великокучурівської сільської ради Сторожинецького району та Чернівецьким обласним центром туризму, краєзнавства та екскурсій для учнівської молоді.

2.3 Правовий режим приміських зон

Приміська зона – територія, яка розміщена навколо населеного пункту. За рахунок цих земель населений пункт має перспективу розширення, розвитку та розміщення промислової, соціальної та громадської інфраструктури.

Згідно ДБН «Планування і забудова територій» при розробленні генеральних планів місто та приміська зона розробляються як взаємопов'язані об'єкти містобудівної документації.

Межі приміських зон визначаються на етапі розробки генерального плану населеного пункту та до них можуть входити сільські населені пункти та території, що знаходяться поза межами населених пунктів, але складають з містом одну господарську, ландшафтну та природну територію. У складі приміських зон виділяють зони багатоквартирної житлової забудови, індивідуальної житлової забудови, зони рекреаційних територій, промислові зони, резервні землі, території сільськогосподарського виробництва тощо. Також за рахунок приміських зон можна розширювати транспортну інфраструктуру, дороги, вокзали, автозаправочні станції та комплекси, комплекси по обслуговуванню автомобілів, залізничного транспорту, аеропортів, мереж енергетики, телебачення та зв'язку, промислових зон та об'єктів, об'єктів оборони та безпеки тощо.

РОЗДІЛ ІІІ

ПРОЄКТНІ ПРОПОЗИЦІЇ

Аналіз містобудівельної ситуації земельної ділянки для розміщення багатоквартирного житлового будинку з об'єктами торгово-розважальної та ринкової інфраструктури в с. Годилів Чернівецького району Чернівецької області.

Земельна ділянка, що розглядається у даних пропозиціях, розташована по вул. Центральній, у с. Годилів, Чернівецького району, Чернівецької області, загальною площею – 0,4524 га. З північно-західної сторони ділянка межує із землями комунальної власності (вул. Центральна). З північно-східної сторони – вул. Горіхова. З південно-східної сторони від ділянки розташований проїзд. З південно-східної сторони розташована будівля пошти, а також приватне землеволодіння. Запроектвану будівлю планується розташувати на частині приватної земельної ділянки на нормативних відстанях від червоних ліній та існуючих будівель.

На момент обстеження земельна ділянка вільна від забудови. На земельній ділянці, що розглядається, відсутні об'єкти культурної спадщини. Ділянка має рельєф із незначним ухилом у східному напрямку. На даний момент, на території проектування та в її околицях, відсутні промислові складські та комунальні об'єкти, що можуть здійснювати негативний вплив на загальний екологічний стан навколишнього середовища. Територія проектування розташована поряд з ділянками, які використовуються як територія громадського та житлового призначення. В цілому стан навколишнього середовища на території проектування можна характеризувати як добрий.

Оцінка екологічних умов.

Проектвані території розташовані в с. Годилів Чернівецького району Чернівецької області.

За природно-кліматичними умовами, відповідно до фізико-географічного районування України, згідно з ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова

територій» (Додаток А), територія с. Годилів належить до V району Карпатська гірська країна, Карпатсько-Українській край.

Клімат району помірно-континентальний з достатнім та надлишковим зволоженням, нежарким літом, м'якою зимою та теплою осінню. Клімат тут формується під впливом складної взаємодії радіаційного режиму та процесів атмосферної циркуляції, характер прояву яких зумовлений географічним положенням і особливостями підстилаючої поверхні. Кліматичні особливості окремих частин району визначаються їх відносною та абсолютною висотами, а мікрокліматичні особливості – характером рельєфу. Найвищі температури повітря бувають в липні (+30 - +35°C). Найнижчі показники температури повітря спостерігаються в січні (-20 - -25°C). Річна сума опадів в районі коливається в межах 575 – 1000 мм. Найбільше їх випадає в червні-серпні. Вітри переважають північно-західні та південно-східного напрямків, що обумовлюються простяганням Українських Карпат. Середня швидкість вітрів – 5.0 м/сек.

Згідно додатку А до ДБН В.1.1-12:2014 карт ОСР-2004 (А,В,С) сейсмічність територія с. Годилів по шкалі ЗСР-2004 становить відповідно 6,7 балів.

Ґрунти є придатними для будівництва та зелених насаджень.

Шкідливі фізико-геологічні процеси та явища в межах ділянки та на прилеглий території не виявлені.

Проектне рішення генерального плану базоване на:

- врахуванні існуючої мережі вулиць та проїздів;
- взаємозв'язку планувальної структури проекту з планувальною структурою існуючих ділянок та з рішенням генерального плану;
- побажаннях та вимогах сільської ради с. Годилів.

Рис. 22. Генплан

В межах території передбачається розміщення багатоквартирного житлового будинку з громадським центром на першому поверсі.

Планувальним регламентом передбачається:

- визначення принципової планувальної структури території, що розглядається для забезпечення транспортного обслуговування об'єктів проектування, забезпечення місцями для паркування;
- раціональне використання території і формування об'ємно-просторової композиції;
- встановлення проєктованих червоних ліній;
- визначення допустимої поверховості проєктованого об'єкту.

Назва показника	Од. виміру	Кількість
1. Площа земельної ділянки	га	0,4524
2. Площа забудови	м ²	1931
3. Площа заощення	м ²	1272
4. Площа озеленення	м ²	1321
5. Відсоток забудови (загальний)	%	42,7
6. Відсоток заощення	%	28,1
7. Відсоток озеленення	%	29,2

Таблиця 4. Техніко-економічні показники генерального плану

Назва показника	Розрахунок	Проект
1. Дитячий майданчик	45 квартир x 1,75м ² = 78,75м ²	84,00 м ²
2. Рекреаційний майданчик	45 квартир x 0,5 м ² = 22,50 м ²	54,30 м ²
3. Спортивний майданчик	45 квартир x 0,5 м ² = 22,50 м ²	42,30 м ²
4. Велопарковка	45 квартир x 0,1 м ² = 4,50 м ²	15,30 м ²
5. Майданчик для виходу домашніх тварин	45 квартир x 0,3 м ² = 13,50 м ²	56,90 м ²
6. Майданчик для збору побутових відходів	45 квартир x 0,8 м ² = 36,00 м ²	43,90 м ²

Таблиця 5. Розрахунок площ прибудинкових майданчиків

Вулично-дорожня мережа та транспортне обслуговування, організація руху транспорту і пішоходів, розміщення гаражів і стоянок.

Трасування нових вулиць і доріг на території проектування неможливо та непередбачено. Зупинки громадського транспорту знаходяться в радіусі пішохідної доступності від території проектування.

Рух по вулиці передбачений лише легковим та грузовим автотранспортом, спецтехнікою (обслуговування інженерних мереж, забудови, підвезення замовлень, доступ пожежних машин, тощо).

Заїзди необхідно привести до нормативних параметрів згідно ДБН. Передбачено влаштування заїзду з шириною проїздної частини – 3м.

На території проектування має бути розташована парковка для автомобілів та велопарковка.

Архітектурно-просторові та об'ємно-планувальні вирішення багатоквартирного житлового будинку з об'єктами торгово-розважальної та ринкової інфраструктури в с. Годилів Чернівецького району Чернівецької області.

Будинок складається з трьох секцій, кожна з яких має окремий вхід для громадського центру з вулиці Центральна, та відокремлений вхід в зону житлових квартир з дворової території. Тим самим шляхи відвідувачів громадського центру та жильців квартир повністю розсереджені.

На житлових поверхах передбачено розташування тридцяти однокімнатних квартир, дев'яти двокімнатних та три трьохкімнатних квартири.

Всього кількість квартир в житловому будинку – 42 квартири.

Громадський центр умовно розділений на їдальню-кафе, яка складається з обідньої зали, мийки, кухні з роздаточною та приміщення персоналу.

Адміністративний центр має окремий вхід та складається з кабінета старости з приймальною, кімнати військового обліку, поліції, бухгалтерії, АТС, поштового відділення, ощадкаси, приміщення персоналу, вестибюлю та залу урочистих подій.

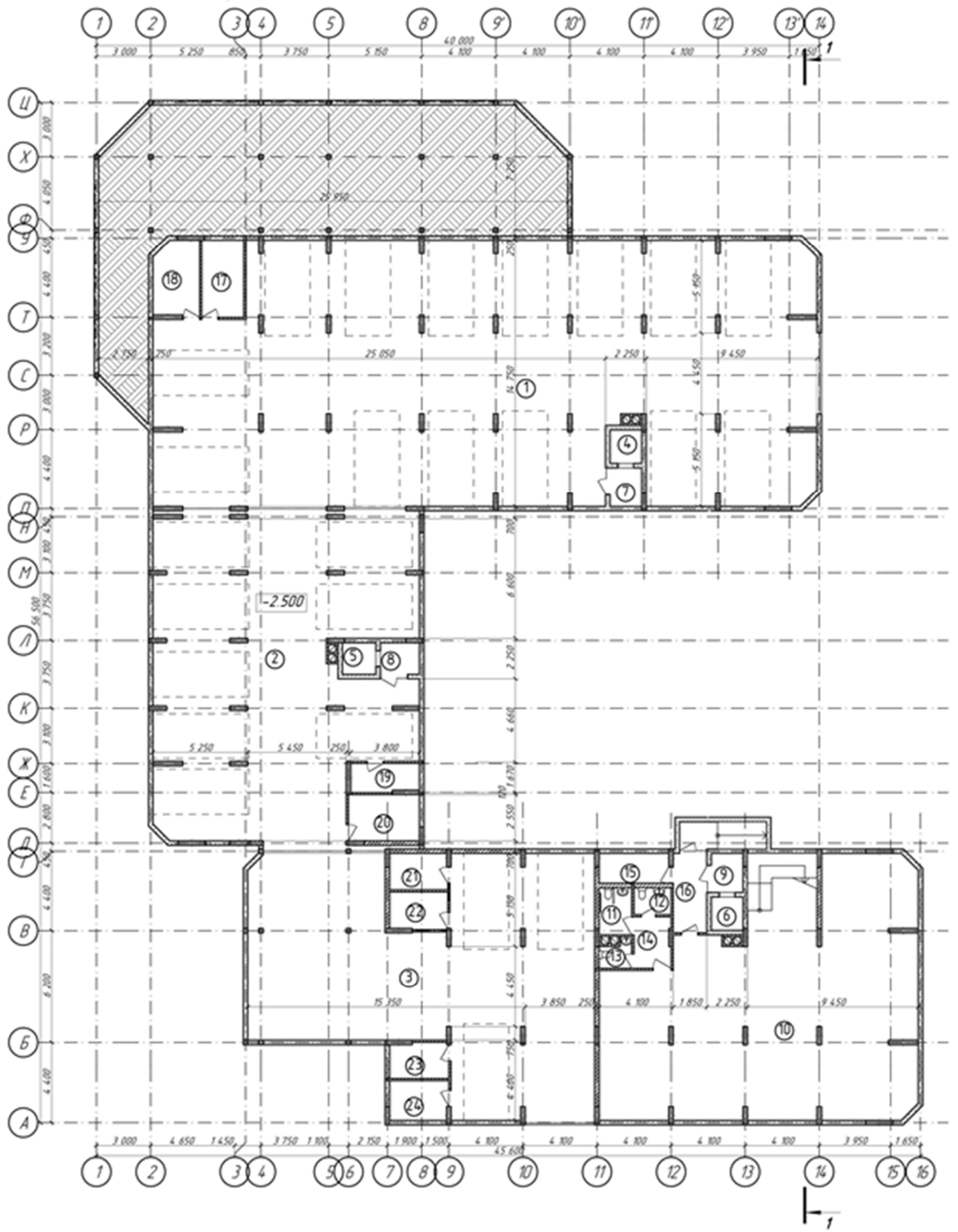

Рис. 23. План на відм. 0.000

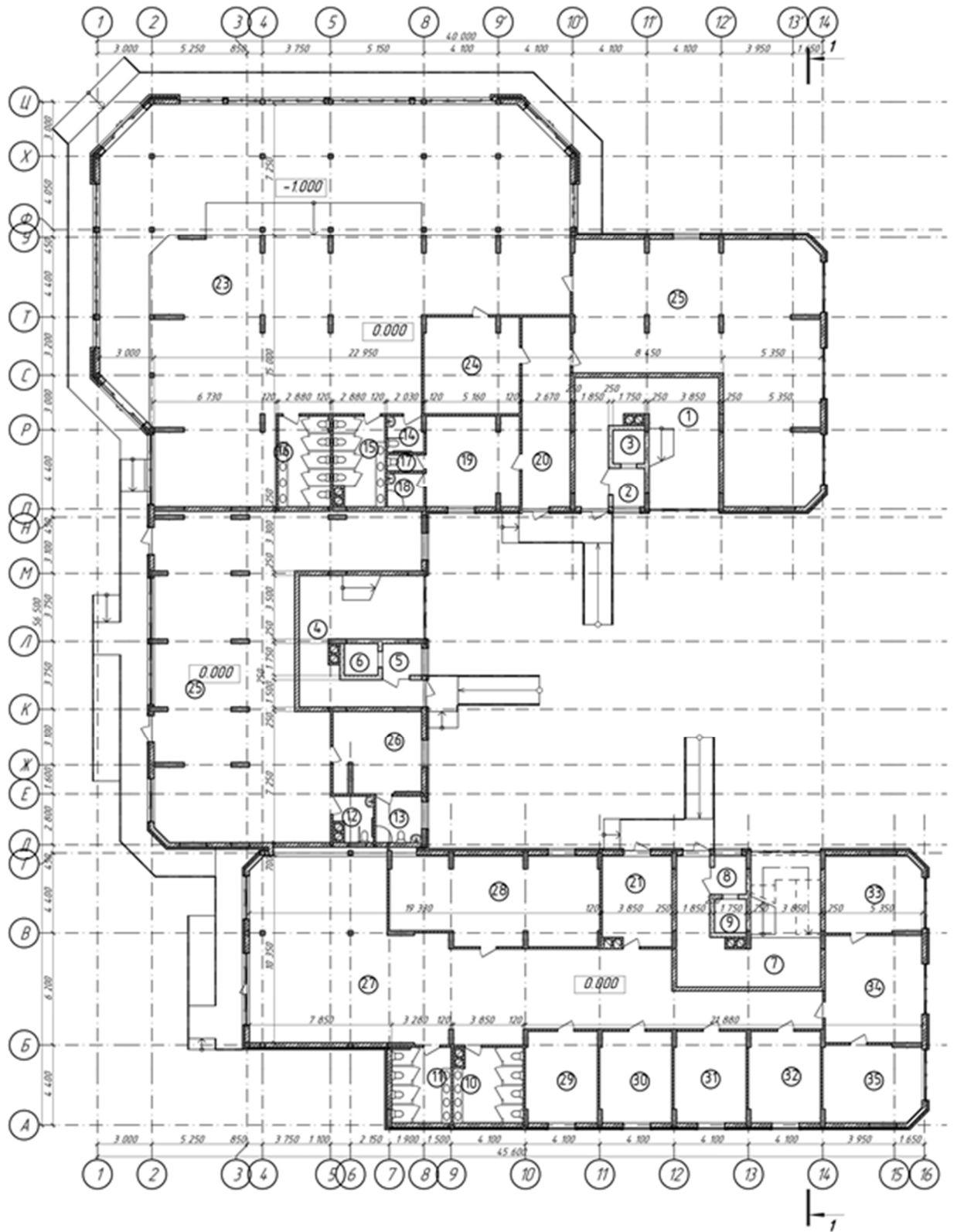

Рис. 24. План на відм. -2.500

Адміністративний блок складається з наступних приміщень:

Кабінет старости – 22,68 м²

Приймальня старости – 32,18 м2

Кімната військового обліку – 19,81 м2

Кімната поліції – 19,81 м2

Бухгалтерія – 23,13 м2

АТС – 55,05 м2

Поштове відділення – 19,81 м2

Ощадкаса – 19,81 м2

Вестибюль – 177,29 м2

Приміщення персоналу – 21,81 м2

Зал урочистих подій – 176,05 м2

Їдальня кафе складається з наступних приміщень:

Обідня зала – 419,47 м2

Мийка - 27,84 м2

Кухня з роздаточною – 138, 53 м2

Приміщення персоналу – 25,5 м2

В підвальному поверсі передбачений паркінг, технічні приміщення та приміщення укриття згідно вимог інженерно-технічного захисту населення від надзвичайних ситуацій.

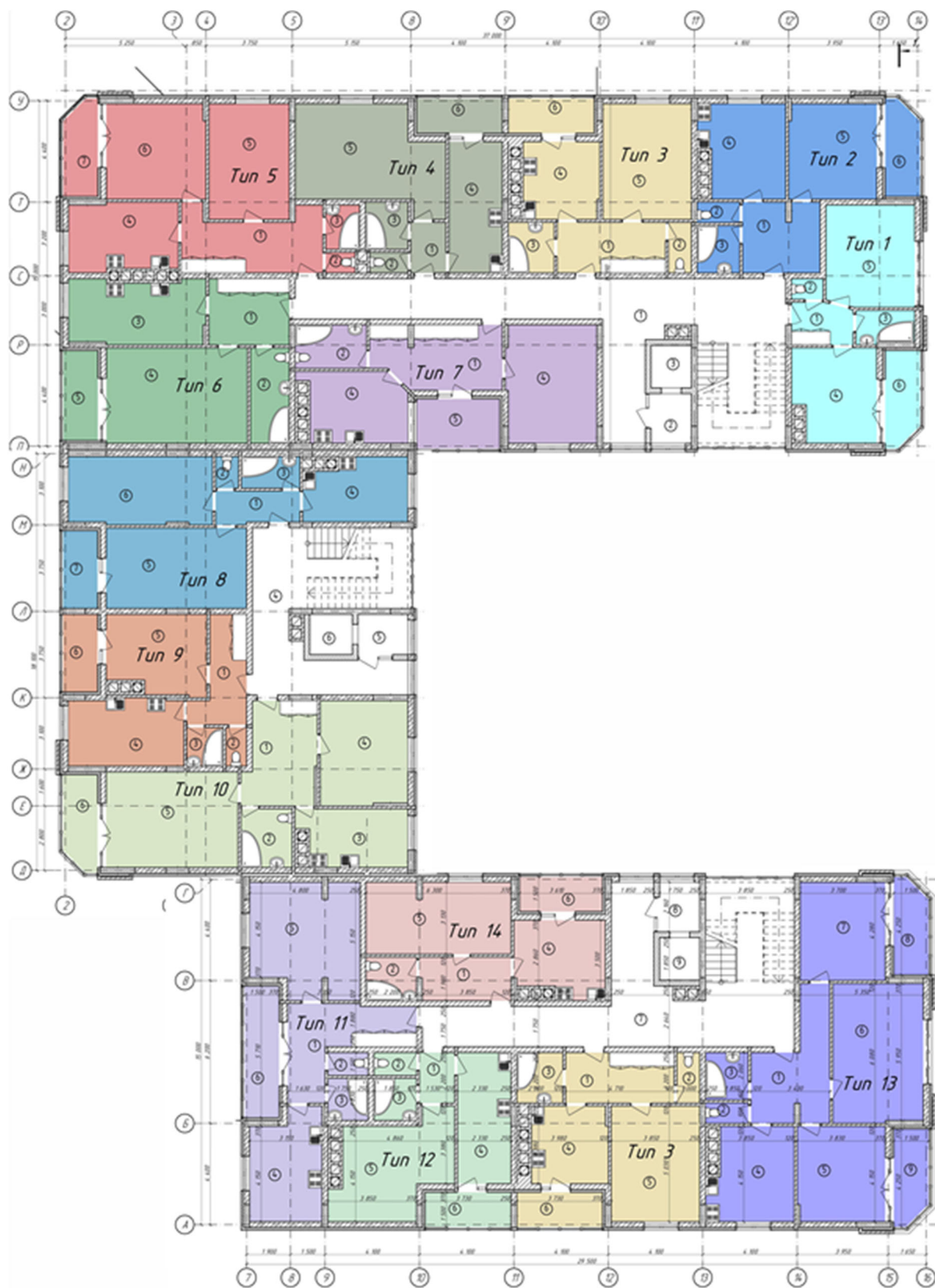

Рис. 25. План типового поверху

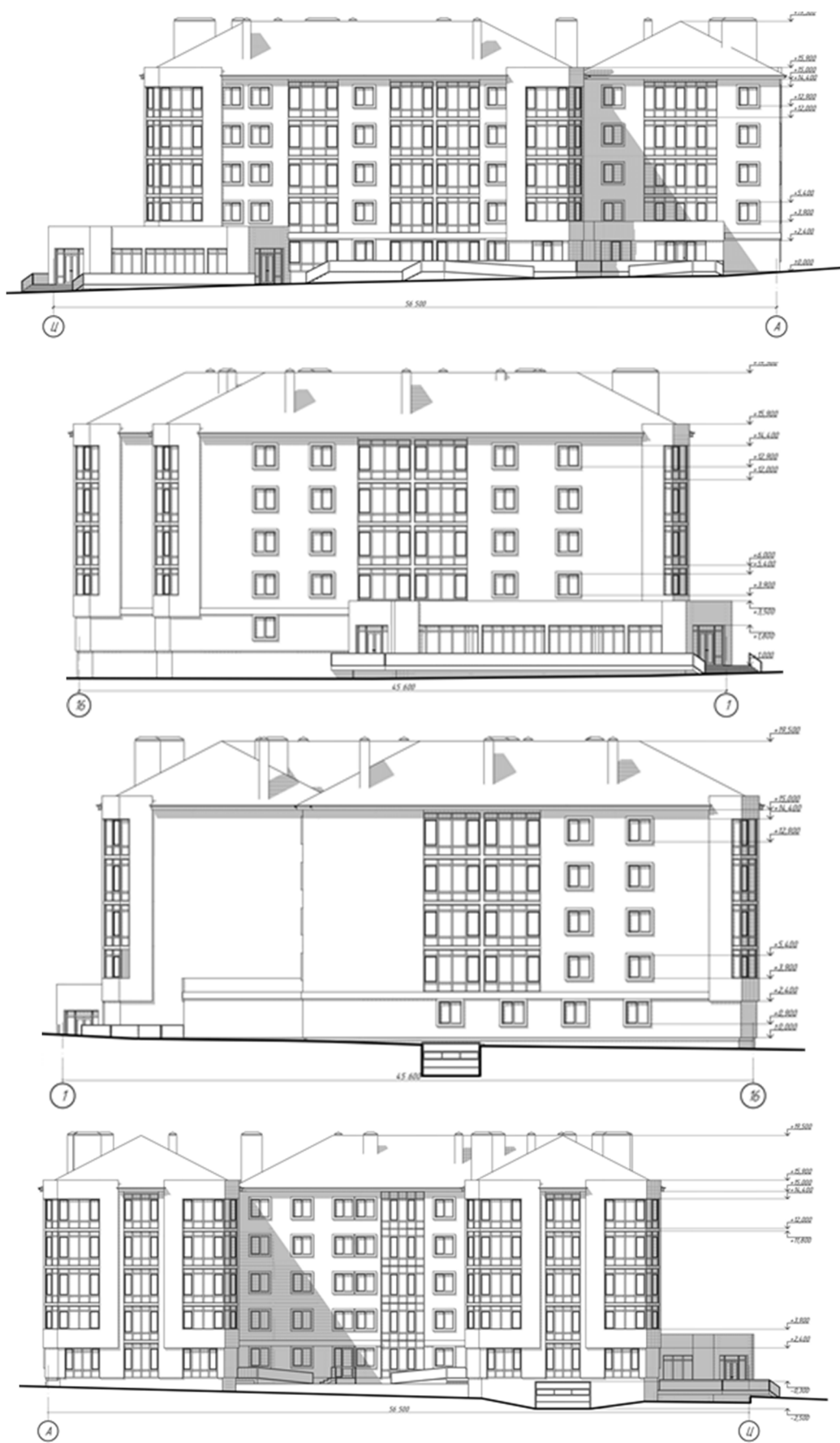

Рис. 26. Фасади

Рис. 27. Вид з перехрестя вул. Центральна та вул. Горіхова

Рис. 28. Вид з вул. Горіхова

Рис. 29. а) вид з вул. Центральна; б) вид з вул. внутрішньоквартального проїзду; в) вид зі сторони внутрішнього двору; г) вид зі сторони внутрішнього двору

Конструктивне вирішення. Конструктивна схема будівлі прийнята каркасною залізобетонною з пілонами, безрігельним перекриттям, заповненням

стін керамблоком, або газоблоком, монолітною фундаментною плитою та шатровим дахом.

Фундаменти – монолітна залізобетонна плита;

Фундаментні стіни – монолітний залізобетон;

Пілони – монолітний залізобетон;

Перекрыття – монолітне залізобетонне;

Стіни – керамічна цегла, або газоблок;

Дах – шатровий з дерев'яними кроквами, обробленими вогнебіозахисною сумішшю;

Покрівля – металопрофіль;

Сходи – монолітні залізобетонні.

Рис. 30. Розріз

Техніко-економічні показники будівлі.

1. Поверховість – 4 (чотири) поверхи.

2. Ступень вогнестійкості будинку - III (третя).

3. Площа забудови – 1931 м².

4. Загальна кількість квартир в будинку – 45.

в т.ч.: однокімнатних - 33, двокімнатних – 9, трикімнатних – 3.

5. Загальна площа усіх квартир – 2578,53 м².
6. Житлова площа квартир в будинку – 1107,06 м².
7. Загальна площа приміщень громадського центру –1564,14 м².
8. Загальна площа приміщень паркінгу (в т.ч. площа комор) – 1278,70 м².
9. Загальна площа приміщень усіх поверхів (крім тех. поверху) – 5986,12 м².
10. Загальний будівельний об'єм – 16082,00 м³. (в т.ч. 4287,00 м³ нижче відм. 0.000).
11. Площа технічного поверху – 1078,88 м².

РОЗДІЛ IV

ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Оцінка екологічних умов.

Проектовані території розташовані в с. Годилів Чернівецького району Чернівецької області.

За природно-кліматичними умовами, відповідно до фізикогеографічного районування України, згідно з ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» (Додаток А), територія с. Годилів належить до V району Карпатська гірська країна, Карпатсько-Українській край.

Клімат району помірно-континентальний з достатнім та надлишковим зволоженням, нежарким літом, м'якою зимою та теплою осінню. Клімат тут формується під впливом складної взаємодії радіаційного режиму та процесів атмосферної циркуляції, характер прояву яких зумовлений географічним положенням і особливостями підстилаючої поверхні. Кліматичні особливості окремих частин району визначаються їх відносною та абсолютною висотами, а мікрокліматичні особливості – характером рельєфу. Найвищі температури повітря бувають в липні (+30 - +35°C). Найнижчі показники температури повітря спостерігаються в січні (-20 - -25°C). Річна сума опадів в районі коливається в межах 575 – 1000 мм. Найбільше їх випадає в червні-серпні. Вітри переважають північно-західні та південно-східного напрямків, що обумовлюються простяганням Українських Карпат. Середня швидкість вітрів – 5.0 м/сек.

Згідно додатку А до ДБН В.1.1-12:2014 карт ОСР-2004 (А,В,С) сейсмічність територія с. Годилів по шкалі ЗСР-2004 становить відповідно 6,7 балів.

Ґрунти є придатними для будівництва і зелених насаджень. Шкідливі фізико-геологічні процеси та явища в межах ділянки та наприлеглий території не виявлені.

Оцінка впливів на довкілля – це визначення масштабів і рівнів впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, заходів щодо запобігання або

зменшення цих впливів, прийнятності проектних рішень з точки зору безпеки навколишнього середовища.

Основною метою є визначення допустимості, доцільності і прийнятності проектних рішень, в тому числі обґрунтування екологічних, економічних, технічних, організаційних, санітарних та інших заходів з метою забезпечення охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки.

Основними завданнями оцінки впливу на довкілля є:

- загальна характеристика існуючого стану території району і майданчика (траси) будівництва або їх варіантів, де планується здійснити плановану діяльність;

- розгляд конкурентно-можливих альтернатив (у тому числі технологічних і територіальних) планованої діяльності та обґрунтування переваг обраної альтернативи, у тому числі варіанта розміщення, з урахуванням пріоритету вимог екологічної безпеки, збереження природоохоронних територій та об'єктів;

- визначення переліку можливих екологічно небезпечних впливів (далі – впливів) і зон впливів планованої діяльності на навколишнє середовище за варіантами розміщення (якщо рекомендується подальший розгляд декількох); - визначення масштабів та рівнів впливів планованої діяльності на навколишнє середовище;

- прогноз змін стану навколишнього середовища відповідно до переліку впливів;

- визначення комплексу заходів щодо попередження, обмеження та пом'якшення небезпечних впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, необхідних для дотримання вимог природоохоронного та санітарного законодавств і інших законодавчих та нормативних документів, які стосуються безпеки навколишнього середовища;

- визначення прийнятності очікуваних залишкових впливів на навколишнє середовище.

Джерелами потенційного впливу виробничої діяльності об'єкта проектування на навколишнє середовище є:

- продукти згорання від котлів;
- двигуни внутрішнього згорання автомобілів;
- місця складування ТПВ.

Територія проектування розташовується у помірному кліматичному поясі. Клімат є помірно континентальним з м'якою зимою і теплим літом. Середньорічна температура повітря становить +8,6 °С, найнижча вона у січні (-18,3 °С), найвища – в липні (+30,9 °С). Зима, як правило, настає 28 листопада, а закінчується 9 березня; літо починається 20 травня, а закінчується 10 вересня.

У середньому за рік у Чернівцях випадає 621 мм атмосферних опадів, найменше – у жовтні та січні-лютому, найбільше – у червні-липні. В літній період можливі сильні зливи. Щороку у зимовий період утворюється сніговий покрив, проте його висота незначна.

Середня швидкість вітру – від 3,3 м/с в липні до 4,0 м/с у січні. Напрямки вітру змінюють впродовж року. Швидкість тиску вітру – 30 кг/м². Взимку переважають вітри західних та північно-західних румбів, влітку – західних, північно-західних і північних румбів.

Вітровий режим визначається помісячно за наступними параметрами (напрямок повторюваність / швидкість).

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
<u>Сх 28</u> 3,8	<u>Сх 30</u> 4,0	<u>Сх 29</u> 4,0	<u>ПнЗ 32</u> 3,9	<u>ПнЗ 32</u> 3,5	<u>ПнЗ 39</u> 3,4	<u>ПнЗ 31</u> 3,2	<u>ПнЗ 38</u> 3,0	<u>ПнЗ 35</u> 3,0	<u>ПнЗ 27</u> 3,3	<u>Сх 25</u> 3,7	<u>ПнЗ 30</u> 3,5

Рис. 31. Вітровий режим

Середньорічні показники повторюваності у середньому за рік напрямків вітру:

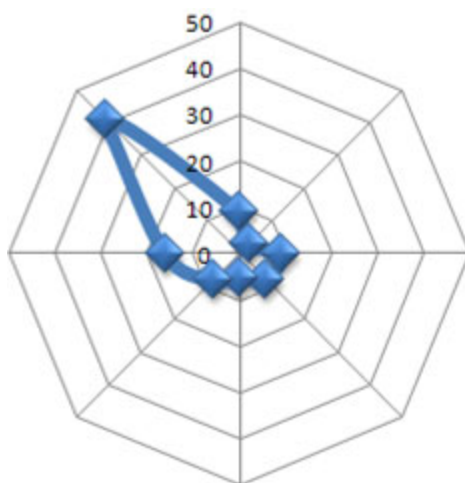

Рис. 32. Повторювальність напрямків вітру в липні, %

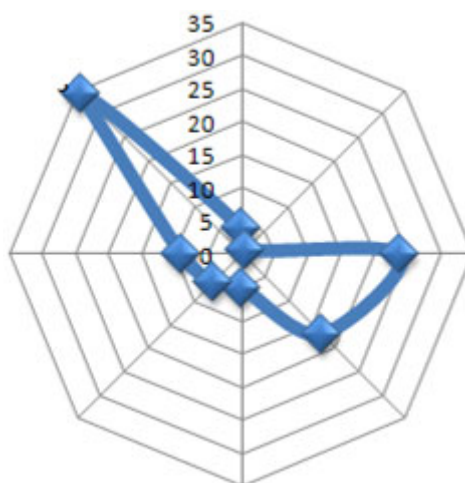

Рис. 33. Повторювальність напрямків вітру в січні, %

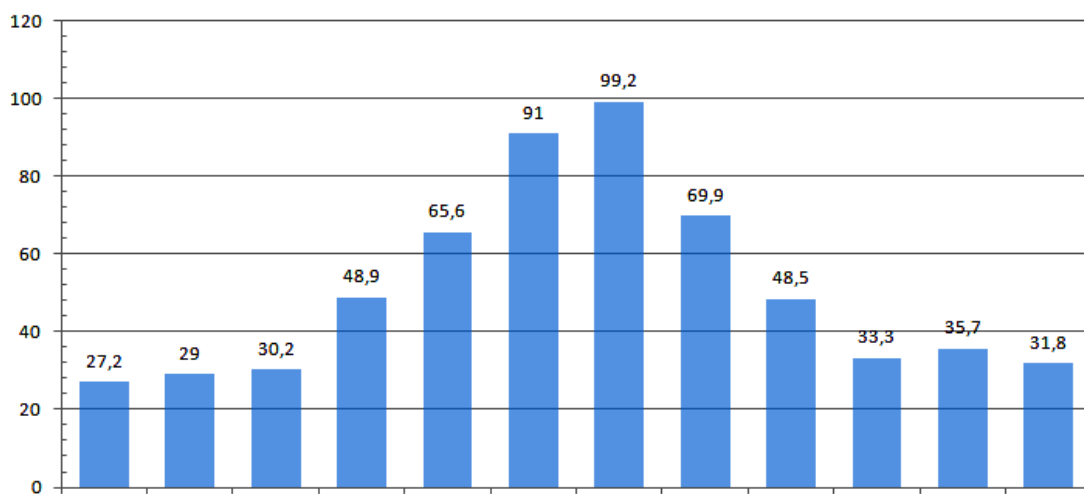

Рис. 34. Середньорічні показники кількості опадів за рік:

Середньорічна вологість повітря – 77 %.

Відносна вологість / середня добова амплітуда %

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
$\frac{83}{9}$	$\frac{82}{12}$	$\frac{77}{21}$	$\frac{70}{30}$	$\frac{69}{31}$	$\frac{71}{29}$	$\frac{72}{32}$	$\frac{74}{33}$	$\frac{75}{32}$	$\frac{79}{26}$	$\frac{84}{13}$	$\frac{85}{8}$

Рис. 35. Вологість повітря

Температурний режим на території Чернівецької області згідно з ДСТУ Б В.1.1-27:2010 виглядає таким чином:

Середньомісячна Температура повітря Середня добова амплітуда температури °С		Температура повітря, °С						Період із середньою добовою темпера- турою повітря																
		Холодного періоду				Теплого періоду		≤8°С	≤10°С	≥21°С														
		Середня за рік		Найхолодніша доба забезпеченістью		Найхолодніша п'ятиденка забезпеченістью		Найжаркіша доба забезпеченістью 0,95	Найжаркіша п'ятиденка забезпеченістью 0,99	Тривалість, діб	Середня температура, °С	Тривалість, діб	Середня температура, °С	Тривалість, діб	Середня температура, °С									
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	0,98	0,92	0,98	0,92									
- 4,1 / 6,2	- 2,4 / 6,2	2,0 / 7,7	8,9 / 10	14,5 / 10,4	17,6 / 10,1	19,1 / 10	18,4 / 10,5	14,1 / 10,4	8,7 / 9,4	2,7 / 6,3	- 2,1 / 5,7	8,1	-26	-24	-22	-20	27	24	175	0,5	196	1,4	-	-

Рис. 36. Температурний режим на території Чернівецької області

Згідно з ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія» та зміни №1, територія Чернівецької області входить до кліматичного району III, підрайону А з такими кліматичними характеристиками:

Температура повітря:

Середня (січня) - -7 °С; (абсолютний мінус - 37°С);

Середня (липня) - +14 °С; (абсолютний плюс + 35°С);

Згідно з ДБН В.1.2.2:2006 в проекті прийняті наступні нормативні характеристики та навантаження:

- снігові навантаження – 1320 Па;

- вітрові навантаження – 500 Па;

нормативна глибина промерзання ґрунту – 80 см;

- сейсмічність району – 6 балів.

На проєктованому об'єкті не передбачаються джерела потужного теплового та електромагнітного випромінювання, які можуть впливати на температурний режим прилеглої території.

З вищенаведеного в цьому розділі випливає, що діяльність проєктованого об'єкту не викликає суттєвого впливу на мікроклімат прилеглої території.

Територія проєктування розташована у помірному кліматичному поясі.

Клімат є помірно континентальним з м'якою зимою і теплим літом. Середньорічна температура повітря становить +8,6 °С, найнижча вона у січні (-18,3 °С), найвища – в липні (+30,9 °С). Зима, як правило, настає 28 листопада, а закінчується 9 березня; літо починається 20 травня, а закінчується 10 вересня. У середньому за рік у Чернівцях випадає 621 мм атмосферних опадів, найменше – у жовтні та січні-лютому, найбільше – у червні-липні. В літній період можливі сильні зливи. Щороку у зимовий період утворюється сніговий покрив, проте його висота незначна. Середня швидкість вітру – від 3,3 м/с в липні до 4,0 м/с у січні. Напрямки вітру змінюють впродовж року. Швидкість тиску вітру – 30 кг/м². Взимку переважають вітри західних та північно-західних румбів, влітку – західних, північно-західних і північних румбів.

Планована діяльність не супроводжується виділенням інертних газів, теплоти, вологи та ін., що може призвести до зміни мікроклімату. На об'єкті відсутні джерела потужного теплового та електромагнітного випромінювання, які можуть впливати на температурний режим прилеглої території.

Планована діяльність не впливає на інтенсивність падаючої сонячної радіації, температуру, швидкість вітру, вологість, атмосферні інверсії, тривалість туманних періодів та на інші кліматичні чинники. Негативні наслідки впливу об'єкту проєктування на клімат і мікроклімат відсутні.

У геоморфологічному відношенні досліджувана територія приурочена до Карпатської гірської країни, Передкарпатської області пластово-аккумулятивних і пластово-денудаційних рівнин, Покутсько-Буковинсько-Передкарпатської

пластово-денудаційної височини на палеогенових і неогенових відкладах, розташовуючись в межах схилу водорозділу.

Ділянка робіт по сукупності факторів відноситься до II (середньої складності) категорії складності інженерно-геологічних умов.

При інженерній підготовці ділянки будівництва, рекомендується провести наступні види робіт:

- гідроізоляційні роботи, врегулювання стоку поверхневих вод та атмосферних опадів, як на період будівництва, так і на період експлуатації будівель та споруд;

- під час влаштування фундаментів слід передбачити відведення водоносного горизонту з котловану;

- забезпечити виключення тривалого замочення ґрунтів у відкритому котловані;

- виключити баражний ефект від фундаментів проекрованої споруди (влаштування дренажів з вищого («нагірного») боку, гідроізоляція стін нижче рівня землі);

- передбачити закріплення стінок котловану з вищого («нагірного») боку;

- проектування проводити з урахуванням нерівномірності осадок споруд, які пов'язані з неоднорідністю геологічного розрізу в межах ділянки, де проектується будівництво.

Загальна діяльність об'єкту не спричиняє екологічно небезпечні зміни у геологічному середовищі, не порушує ландшафт, не викликає змін основних елементів геологічної структурно-тектонічної будови, а також виключає виникнення ендегенних і екзогенних явищ штучного, техногенного походження.

В процесі експлуатації об'єкту вплив на геологічне середовище не очікується. При проектуванні та будівництві будь-якого об'єкту необхідно вірно оцінити можливий негативний вплив на оточуюче середовище, який в процесі експлуатації може спричинити діючий об'єкт. Пильне прорахування всіх можливих наслідків та організація необхідних заходів по зменшенню обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря повинно забезпечити

такий рівень природоохоронних рішень, що зменшать вклад об'єкта в рівень забруднення до найменших значень. Повітряне середовище в залежності від географічного місця його розташування характеризується його природним станом та ступенем його хімічного забруднення.

Основними показниками, що характеризують стан повітряного середовища, є фонові концентрації забруднюючих речовин в атмосферному повітрі. Фонові концентрації дозволяють судити про ступінь впливів викидів забруднюючих речовин від стаціонарних і нестаціонарних джерел викидів промислових підприємств на приземні шари атмосферного повітря в житлових масивах. Фонові концентрації основних забруднюючих речовин, в атмосферному повітрі території проектування є сприятливими і складають не більше 0,4 долі ГДК.

Джерелами впливу на атмосферне повітря проектного об'єкту будуть: викиди від газових котлів та плит (згорання газу), двигуни внутрішнього згорання автомобілів. Для мешканців багатоквартирного житлового будинку з об'єктами торгово-розважальної та ринкової інфраструктури передбачено облаштування 37 машино-місця в паркінгу.

В житловому будинку запроектовані індивідуальні квартирні системи опалення від двоконтурних газових котлів типу Nova Florida Nibir CTES, потужністю 18 кВт та 24 кВт. Для комерційних приміщень приймаються газові котли типу Nova Florida Virgo CTFS, потужністю 28 кВт та 32 кВт.

Котел забезпечений газопальниковим влаштуванням, стабілізатором тяги, панеллю управління, циркуляційним насосом, компенсатором об'єму, арматурою.

Система опалення – двотрубна, тупікова з нижнім розведенням розвідних трубопроводів.

Теплоносій – вода з температурою 85-500С.

Нагрівальні прилади – біметалеві секційні радіатори типу «Summer», висотою 500 мм, випробувальний тиск – 45 атм., тепловіддача – 136 Вт однієї секції, гарантія 25 років, експлуатації – 50.

Експлуатація газових котлів та плит, при спалюванні природного газу здійснює викиди забруднюючих речовин в атмосферу: оксиди вуглецю, двоокис азоту, двоокис вуглецю, азоту оксид, метан та ртуть. Відвід продуктів згорання від опалювального котла з герметичною камерою згорання здійснюється в загальний димохід згідно паспорту заводу виготовлювача. Через цей же коаксіальний димохід відбувається подача повітря яке необхідне для горіння газу.

Пересувні джерела викидів при заведенні, розігріві двигуна, роботі на холостому ходу, маневруванні по території (в'їзд, виїзд) здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферу від двигунів внутрішнього згорання: азоту двоокис, вуглецю окис, вуглеводнів, діазоту, метану, сірки діоксид, двоокису вуглецю, аміаку, сажі, бенз(а)пірену.

Акустичне середовище - важливий компонент середовища проживання. Параметри акустичного середовища можуть істотно впливати на загальний стан навколишнього середовища та людину в цілому. Під шумом розуміються всі неприйнятні і небажані звуки чи їх сукупність, які відносяться до серйозних забруднювачів навколишнього середовища.

Шум – одна з форм фізичного (хвильового) забруднення навколишнього середовища, адаптація до якого організмів практично неможлива. Джерелами шуму є всі види транспорту, промислові об'єкти, діяльність працюючого персоналу і ін.

Розглядаючи роботу об'єкта запланованої діяльності в нормальному режимі, джерелом незначного шуму на ньому будуть: водогрійні котли (шум горіння), насосне обладнання, системи газоходів і вентиляції, димосос.

Кількість викидів забруднюючих речовин від джерел викидів незначна. Ступінь забруднення атмосфери забруднюючими речовинами, відповідає вимогам діючих санітарних норм і дозволяє зробити висновок, що ці викиди не впливатимуть на стан навколишнього повітряного середовища в районі його розташування.

На проєктованому об'єкті не передбачено використання обладнання, у якому генерується ультразвук та при експлуатації якого ультразвук виникає як супутній фактор, що поширюється повітряним або контактним шляхом. Відсутнє обладнання, яке може виділяти електромагнітні та іонізуючі випромінювання

Проєктом передбачено роздільне збирання відходів. На ділянці під будівництво передбачено влаштування спеціально облаштованого сміттєзбірного майданчика, де розміщені контейнери для кожного типу побутових відходів. Сміттєзбірні контейнери являються підземного типу.

Санітарне очищення території (при потребі) здійснюватиметься спеціалізованими підприємствами незалежно від форми власності та підпорядкування на договірних засадах у встановленому законодавством порядку.

Території, що охороняються (заповідники, розплідники, пам'ятники природи), об'єкти внесені до державного та місцевого реєстрів природнозаповідного фонду, шляхи міграцій тварин і птахів поблизу проєктованого об'єкту відсутні.

Планована діяльність, в цілому як антропогенний процес, не здійснює активного впливу на рослинність викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря, а на тваринний світ – забрудненням повітряного басейну та формуванням понаднормованого рівня шуму

За титульною назвою проєктований об'єкт не входить до переліку видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля, визначений ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля». Проєктований об'єкт не підпадає під санітарну класифікацію дод. 4 ДСП-176-96.

Екологічна обстановка в районі розташування проєктованого об'єкту – задовільна. Санітарно-гігієнічний стан – задовільний.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від об'єкту проєктування не формують наднормативних значень.

Порушення соціальної організації території району розташування об'єкта планованої діяльності, умов життєдіяльності населення, підвищення його захворюваності при реалізації запланованої діяльності не наступить.

Виробнича діяльність проєктованого об'єкту за рівнем звукового навантаження, вібрації, ударним динамічним навантаженням не перевищує граничних показників.

Впливи планованої діяльності на житлові і громадські об'єкти, наземні та підземні споруди, що знаходяться в зоні її впливів, будуть незначними, і тому, зміни фонового стану навколишнього техногенного середовища будуть мінімальними.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

В ході даної роботи було досліджено житлову забудову приміських зон великих міст, а саме багатоквартирні житлові будинки з можливим розміщенням на перших поверхах об'єктів торговельної та розважальної інфраструктури, офісів, адміністративних приміщень тощо.

Проаналізовано вітчизняний досвід забудови на приклади приміських зон міст Києва, Львова, Дніпра.

Проаналізовано міжнародний досвід на прикладі приміських зон Берліна, Рима та Мадрида.

Проаналізовано розташування села Годилів Великокучурівської сільської ради відносно міста Чернівці, обласного центру Чернівецької області.

Виконано містобудівний аналіз вибраної земельної ділянки для будівництва житлового будинку з об'єктами торгово-розважальної та ринкової інфраструктури.

Розроблено проектні пропозиції щодо будівництва багатоквартирного житлового будинку з об'єктами торгово-розважальної та ринкової інфраструктури в с. Годилів Чернівецького району Чернівецької області.

Зібравши матеріал та проаналізувавши його можна зробити висновки, що багатоквартирна забудова сільських населених пунктів в приміських зонах великих міст розвивається і буде розвиватись в майбутньому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абизов В. А. Основные пути реструктуризации строительной базы Украины. *Региональные проблемы архитектуры и градостроительства*. Одесса: Город Мастеров, 2000.
2. Абизов В. А. Основные этапы и направления реформирования жилищной политики Украины. *Містобудування та територіальне планування*. К.: КНУБА, 2000. Вип. 6. С. 3-11.
3. Бачинська Л. Г. Архітектура житла. Проблеми теорії та практики структуроутворення. К.: Грамота, 2004. 408 с.
4. Білоконь Ю.М. Регіональне планування. (Сутність та значення). Навчальний посібник. Укрархбудінформ. Київ, 2001.
5. Білоконь Ю.М. Регіональне планування. (теорія и практика). К.: Логос, 2003. 259 с.
6. Габрель М.М. Підвищення ефективності містобудівних організації приміських територій: монографія. СПОЛОМ, 2014. 272 с.
7. Габрель М.М. Просторова організація містобудівних систем / Інститут регіональних досліджень НАН України. К.: Видавничий дім А.С.С., 2004. 400 с.
8. Географія Чернівецької області: Навчальний посібник / Я.І. Жупанський, М.М.Куниця, Л.І.Воропай, М.В.Жук, М.О.Куниця, В.С.Антонов, М.І.Кирилюк, В.П.Коржик, Б.К.Термена, В.П.Руденко, В.П.Круль, В.О.Джаман, Н.І.Коновалова, П.О.Сухий / За редакцією Я.І.Жупанського. Чернівці, 1993.
9. Джаман В. О. Регіональні системи розселення: демогеографічні аспекти. Чернівці.: Рута, 2003.
10. А.2.2-1:2021 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС)».
11. ДБН А.3.1-9:2015 «Захисні споруди цивільного захисту. Експлуатаційна придатність закінчених будівництвом об'єктів».
12. ДБН Б.1.1-13:2012. «Склад та зміст містобудівної документації на державному та регіональних рівнях». Київ. 45 с.

13. Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні».
14. ДБН Б.2.2-12:2019. «Планування та забудова територій» (остаточна редакція). Київ: Мінрегіонбуд. 2019. 176 с.
15. ДБН В.1.1.7–2002. «Пожежна безпека об'єктів будівництва». Київ: Держбуд України, 2003.
16. ДБН В.2.2-5:2023 «Захисні споруди цивільного захисту»
17. ДБН В.2.2-15-2019 «Житлові будинки. Основні положення»
18. ДБН В.2.2–40:2018. Інклюзивність будівель і споруд. Київ: Мінрегіон України, 2018.
19. ДБН В.2.2–9:2018. Громадські будинки та споруди. Київ: Мінрегіон, 2019.
20. ДБН В.2.2-23:2009 «Підприємства торгівлі»
21. Довідник проектувальника «Містобудування». Київ: Укрархбудінформ, 2006. С. 83–100.
22. Демин Н.М. Управление развитием градостроительных систем Н. М. Демин. К.: Будивельник, 1991. 184 с.
23. Денисенко О.О. Процеси метрополізації: світогосподарський аспект: монографія. Київ, 2012. 193 с.
24. Дьомін М.М., Петраківська О.С. Актуальні проблеми законодавчого забезпечення містобудування і землекористування в Україні. *Містобудування та територіальне планування*: Наук.-техн. Збірник. К., КНУБА, 2004. №17. С. 85-95.
25. Демин Н.М. Актуальные вопросы районной планировки. Сб. науч. трудов: *Проблемы районной планировки*. КиевНИИПградостроительства. Киев, Вып. 28. С. 14-20.
26. Демин Н.М. Районная планировка в Украине. Сорок лет спустя. Зб. наук. праць: *Досвід та перспективи розвитку міст України*. Логос. Київ, 2015. Вип. 29.

27. Демин Н.М. Управление развитием градостроительных систем. Будівельник. Київ, 1991, 185 с.
28. Доценко А.І. Територіальна організація розселення (теорія і практика). НАН України. Фенікс. Київ, 2010. 536 с.
29. Дронова О.Л. Геоурбаністика: навч. посіб. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2014. 419 с.
30. Житло і війна в Україні (24 березня – 3 червня 2022) URL: <https://cedos.org.ua/researches/zhytlo-i-vijna-v-ukrayini-24-bereznia-3-chervnya-2022/> (дата звернення: 01.12.2023).
31. Закон України «Про Генеральну схему планування Території України», (2002 р.)
32. Іваночко У.І. Розвиток архітектурно-планувальної структури міст Західного регіону України в умовах урбанізаційного процесу 1772–1918 рр. Автореф. дис. канд. архітектури. Львів: НУ «Львівська політехніка». 2004.
33. Ібатуллін Ш.І. Оцінка впливу великого міста на поляризацію регіонального розвитку. *Науковий вісник НАУ*. 2007. №109. С. 307-317.
34. Ібатуллін Ш.І. Визначення меж і напрямів розвитку міської агломерації. *Землеустрій і кадастр*. 2007. №2 С. 25-36.
35. Ібатуллін Ш.І. Соціально-економічні зв'язки великого міста та його приміської зони. *Науковий вісник НАУ*. 2006. №102. С. 300-307.
36. Ідак Ю.В., 2006. Методика дослідження міської тканини (на прикладі міста Львова). у: Петришин Г.В., ред. Історичні архітектурно-містобудівні комплекси: наукові методи дослідження. Львів: НУ «Львівська політехніка». с. 104.
37. Історія української архітектури / Ю. С. Асеев, В. В. Вегерський, О. М. Годованок та ін.; За ред. В. І. Тимофієнка. К.: Техніка, 2003. 427 с.
38. Кабінет Міністрів України, 1999. Про заходи щодо реконструкції житлових будинків перших масових серій, постанова КМУ № 820 від 14.05.1999. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ru/820-99-%D0%BF> (дата звернення: 01.12.2023).

39. Концепція адміністративної реформи в Україні від 22.07.1998. ДВПП Міннауки. Київ, 1998. 62 с.
40. Корбузьє Ле. Архітектура ХХ века. М.: Прогрес, 1970. 304 с.
41. Косенко Ю. А., Основи проектування житла: Конспект лекцій для студентів II курсу спеціальності 2901 «Архітектура». К, КДТУБА, 1994. 44 с.
42. Куйбіда В.С., Білоконь Ю.М., Територіальне планування в Україні. Європейські засади та національний досвід. Логос. Київ, 2009. 107 с.
43. Лаврик Г.И., Демин Н.М. Методологические основы районной планировки. Стройиздат. Киев, 1975. 97 с.
44. Лаппо Г.М. Становление и развитие исследований проблем городских агломераций в СССР. *Вопросы географии*. М.: Мысль, 1986. Вып. 129. С. 119-130.
45. Маншиліна Т.І. Суспільно-географічне дослідження розвитку міст-супутників та приміської зони Києва: дис ... канд. геогр. наук: 11.00.02 / Т.І. Маншиліна. Київ, 2015. 20 с.
46. Нємець Л.М. Олійник Я.Б., Нємець К.А. Просторова організація соціально-географічних процесів в Україні. К.; Х. : РВВ ХНУ, 2003. 160 с.
47. Олійник В. Зародження та еволюція поняття «приміська зона». *Часопис соціально-економічної географії: міжрегіон*. Зб. Наук. Праць. Харків, ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. Вип.2. С. 18-23.
48. Олійник В.Д. Приміська зона – місто: сфера впливу та інтересів. *Наукові записки ТНПУ ім. Б. Гнатюка*. Серія географічна. 2017. №.1 С. 145-149.
49. Перцик Е.Н. Районная планировка. Мысль. 1973. 270 с.
50. Попов В.К., Гетьман А.П. Екологічне право України: Підручник для студентів юрид. вищ. навч. закладів. Харків: Право, 2001. 478 с.
51. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. №34. Ст. 343.
52. Проект закону України «Про порядок погодження і затвердження генеральних планів населених пунктів». URL: http://www.logincee.org/remote_libraryitem/21227?lang=uk. (дата звернення: 01.12.2023).

53. Самойлович В. П. Народна архітектурна творчість. К. «Будівельник», 1977. 232с.
54. Смолій В.А., Федорченко В.К., Цибух В.І. Енциклопедичний словник-довідник з туризму. К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. 372 с.
55. Станиславский А.И. Развитие районной планировки в Украинской ССР. Сб. научн. трудов: Градостроительство и районная планировка. *Будівельник*. Київ, 1967. с. 43.
56. Стратегія демографічного розвитку на 2006-2015 роки. Демографія та соціальна економіка. Київ. 2006. № 1. С. 3-22.
57. Стукалов О. К Садовий будинок: Посібник забудовнику. К. Урожай. 1991. 20с.
58. Субурбанізація. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>. (дата звернення: 01.12.2023).
59. Тимофієнко В. І. Нариси всесвітньої історії архітектури: В 4 т./ За ред. В. і. Єжова. К.: Вид-во КНУБА, 2000. Т.т. Архітектура стародавнього світу. Кн. 1. 500с, іл.
60. Тимохін В. О. Основи містобудування / навчальний посібник. К.: ІЗМН, 1996. 21с.
61. Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін: монографія / за ред. К. Мезенцева, Я. Олійника, Н. Мезенцевої. Київ: Видавництво «Фенікс», 2017. 438 с.
62. Фомін І. О. Основи теорії містобудування: підручник. К.: Наукова думка, 1997. 192 с.
63. Фомин И.О. Историческая периодизация градостроительной теории в Украине (20-90-е гг.). Сб.науч.трудов: *Региональные проблемы архитектуры и градостроительства*. Астропринт. Одесса, 1998. Вып. 2.
64. Чепелик В. В. Український архітектурний модерн/ упорядник З. В. Мойсеєнко –Чепелик. К.: КНУБА, 2000. 378 с, іл.
65. Черкес Б.С. Город и аграрная среда. Львов: Світ, 1992. 151 с.

66. Щербань В.К. Вопросы архитектурно-пространственной композиции в районной планировке. Сб. науч. трудов: Проблемы районной планировки. КиевНИИПградостроительства. Киев, 1973.
67. Яценко В.А. Эволюция парадигмы районной планировки в Украине. Сб. науч. трудов: *Архитектура. БНТУ*. Минск, 2017. Вып. 10. С. 119-126.
68. Яценко В.О. Еволюціонізм наукових досліджень розвитку та управління територіями на регіональному рівні. Зб. наук. праць: *Досвід та перспективи розвитку міст України*. Київ, 2016. Вип. 31. С. 116-129.
69. Яценко В.О. Приміська зона ретроспектива, реальність, перспектива. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування: Наук.-техн. Збірник*. К., КНУБА, 2015. Вип. 40. С.331-340.
70. Great Encyclopedic Dictionary URL: http://enc-dic.com/enc_big.html. (дата звернення: 01.12.2023).
71. Эмануил Грушка Развитие градостроительства. Изд. Словацкой академии наук. Братислава. 1963.
72. NSW department of health. Healthy Urban Development Checklist, 2009.
73. Fringe and Suburb: A Confusion of Concepts. *Social Forces*, Vol. 37, No. 1, Oct., 1958, pp. 32-37
74. Pryor R.J. Delineating Outer Suburbs and the Urban Fringe. *Geografiska Annaler*. Series B, Human Geography, Vol. 51, No. 1, 1969, pp. 33-38
75. Schnore L.F. Satellites and Suburbs. *Social Forces*, Vol. 36, No. 2, 1957, pp. 121-127,
76. Whitehand J. W.R. Fringe Belts: A Neglected Aspect of Urban Geography. *Transactions of the Institute of British Geographers*, No. 41, 1967, pp. 223-233
77. Whitehand J. W.R. Conzenian Urban Morphology And Urban Landscapes Proceedings. 6th International Space Syntax Symposium, istanbul, 2007.